

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Όποιοι τις απόψεις τους δημόσια δεν λένε, κακογραμμένες στείλτε τις και όνομα δεν θέμε...

ΔΩΡΕΑΝ

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 40
www.koinonikikainotomia.gr

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2021
6ο ΕΤΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Μ.Κ.Ο. «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»
Υπεύθ. Σύνταξης: Δημ. Ηλιάκης (Λιοδημήτρης), τηλ. 6974322338

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΤΙΣ 31 ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ 31 ΗΜΕΡΕΣ

Αποστολή: ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Μέσα σε κάθε κοινωνία, ο Άνθρωπος, διαμορφώνει το μέλλον της. Και κάποιοι άνθρωποι τολμούν και διαγράφουν το μέλλον της κοινωνίας, όπως το αντιλαμβάνονται.

Κάποιοι άλλοι άνθρωποι αναλαμβάνουν να διαχειριστούν το μέλλον της κοινωνίας, πιστοί σε αυτούς που έχουν διαγράψει το μέλλον της.

Ο άνθρωπος όμως είναι πιο δυνατός από την κοινωνία και είναι πάντα ο ίδιος, ενώ οι κοινωνίες επηρεάζονται και αλλάζουν συμπεριφορές γι' αυτό και είναι απρόβλεπτες σε κάθε γενική και καθολική προσαρμογή τους.

Η συμπεριφορά των ανθρώπων, όπως η ρίζα των δέντρων, τροφοδοτεί με ζωή την κοινωνία και γι' αυτό η προσοχή μας και το ενδιαφέρον μας είναι πως με βάση τις ανθρώπινες συμπεριφορές μπορεί να διαμορφωθούν συνθήκες λειτουργίας μιας ανθρώπινης κοινωνίας συνήθως με διαφορετικότητα από άλλες κοινωνίες.

Προσέχουμε τον άνθρωπο όπου ζει, με ποιον τρόπο θέλει να ζει, ποια είναι τα ενδιαφέροντα και οι ανάγκες του και τέλος ποια μπορεί να είναι η αναγνώριση του. Έτσι δημιουργείται το «κοινό» των ανθρώπων το οποίο με την αναβλύζουσα ενέργειά τους τηρώντας βασικούς φυσικούς κανόνες δημιουργεί την κοπινωσία, την κάθε κοινωνία των ανθρώπων, μέσα στην οποία μπορεί να προσπαθεί ισότιμα και συχνά να επιτυγχάνει την

αυτοπραγματοποίησή του, ο Άνθρωπος. Μπορούμε λοιπόν να αναγνωρίσουμε τα κίνητρα με τα οποία ο κάθε άνθρωπος αγωνίζεται όχι μόνο να επιβιώσει με υλικά αγαθά, αλλά και να κερδίσει την εκτίμηση και την ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του.

Η απαραίτητη επιδίωξη κάθε ανθρώπου είναι να ικανοποιήσει αρχικά τις πρωτογενείς ανάγκες επιβιώσής του, όπως την τροφή, το νερό, την ένδυση, τη στέγη κλπ. και μετά αφού εξασφαλίσει αυτές, επιδιώκει να ικανοποιήσει το αίσθημα ασφάλειας, όπως να εξασφαλίσει σταθερή και βέβαιη εργασία, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, το αίσθημα σιγουριάς για αντιμετώπιση πιθανού κινδύνου, την εξασφάλιση των γηρατειών, κλπ.

Η εξασφάλιση των παραπάνω, για τον κάθε άνθρωπο, δεν μπορεί να προεξοφληθεί διαχρονικά από κανένα σύστημα που περιγράφει τρόπους λειτουργίας του συνόλου της κοινωνίας.

Ο μόνος τρόπος είναι να διασφαλισθούν ισότιμα και δίκαια οι δυνατότητες και οι προϋποθέσεις με τις οποίες

ο κάθε άνθρωπος μπορεί να επιδιώξει και να ικανοποιήσει τις παραπάνω ανάγκες του, μέσα σε μια κοινωνία, που δημιουργεί ΗΘΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ.

Αυτές οι αρχές είναι κοινές για όλους τους ανθρώπους και όλοι μαζί μπορούν να τις κερδίσουν, αλλά ΟΧΙ χωρισμένοι σε αντιπαλές ομάδες, διεκδικώντας κάθε ομάδα ένα εντελώς αόριστο, αλάθητο. Τότε το μόνο που καταφέρνουν είναι να κερδίζουν πολύ λιγότερα από αυτά που χάνουν και δυστυχώς άλλοι κερδίζουν και άλλοι χάνουν.

Η υλιστική ανάπτυξη βασισμένη στην ασφάλεια φοβάται μόνο ένα γεγονός. Την συνολική συμπεριφορά των ανθρώπων, η οποία κατακτά τα πάντα όταν γίνεται ένα κίνημα ανθρωπιάς.

Μέσα όμως στον αγώνα να κερδίσει ο άνθρωπος τις ανάγκες του, τις βιολογικές ή αυτές της ασφάλειάς του επηρεάζουν τις συμπεριφορές των ανθρώπων και άυλες προσωπικές ανάγκες του κάθε ανθρώπου, όπως κοινωνικές του ανάγκες οι οποίες καλύπτονται με κοινωνικές επαφές, συναναστροφές,

αποδοχή τους και αμοιβαία εκτίμηση. Και το κάθε άτομο επιθυμεί την αναγνώρισή του, την δημιουργία φήμης, την επιβεβαίωση της δύναμής του και τέλος με την κατάκτηση του οράματος και του ιδανικού επιτυγχάνει την ολοκλήρωση της προσωπικότητάς, δηλαδή την αυτοπραγματοποίησή του.

Όλες αυτές οι άυλες ανάγκες μπορούν να κατακτηθούν από άτομα τα οποία έχουν παιδεία. Και παιδεία δεν είναι μόνο η διδασκαλία, αλλά κυρίως ο τρόπος ζωής που υπακούει σε άγραφους κυρίως αλλά και κοινωνικούς κανόνες που ο κάθε άνθρωπος πρέπει να υποχρεώνεται να σέβεται.

Και η παιδεία είναι μια ανάγκη που όταν καλυφθεί δεν μπορεί ποτέ να απωλεσθεί και αποτελεί στήριγμα της κοινωνικής ειρήνης και ηρεμίας και τότε και μόνο επέρχεται η βελτίωση, γιατί μέσω αυτής καλύπτονται ευρύτερες ανάγκες για δικαιοσύνη, δημοκρατία, πολιτεία.

Για να λειτουργήσουν τα παραπάνω πρέπει ο κάθε άνθρωπος να είναι καλά πληροφορημένος για τα θέματα που τον αφορούν για να μπορεί να επεξεργάζεται τα θέματα αυτά και τις αποφάσεις, διαφορετικά μεταβιβάζεται το σύνολο των εξουσιών στο κράτος και στην γραφειοκρατία του.

Ή θα πρέπει να υπάρξει παράδοση στην άγνοια και στο λάθος.

Δημ. Ηλιάκης

Τα 10 χαρακτηριστικά των πραγματικά αυθεντικών ανθρώπων

Το να είσαι αυθεντικός είναι μια φράση που λέμε συχνά ο ένας στον άλλον, αλλά τι σημαίνει πραγματικά; Τι σημαίνει να είσαι ένας αυθεντικός άνθρωπος; Αυθεντικό είναι κάτι που είναι πραγματικό ή γνήσιο. Είναι εύκολο να δημιουργήσουμε μια ψεύτικη ζωή στα κοινωνικά δίκτυα και να το πάρουμε αυτό και στην πραγματική μας ζωή με ανθρώπους που δεν γνωρίζουμε καλά.

Το να είσαι αυθεντικός σημαίνει να έχουμε το θάρρος να είμαστε ο εαυτός μας ανεξάρτητα από το τι πιστεύει ο κόσμος ή τι θα πει πίσω από πλάτη μας. Οι αυθεντικοί άνθρωποι ξεχωρίζουν εύκολα χάρη στα χαρακτηριστικά τους, τις πράξεις τους και τον τρόπο που αλληλεπιδρούν με τους άλλους. Δείτε παρακάτω 10 χαρακτηριστικά των πραγματικά αυθεντικών ανθρώπων.

1. Είναι αυτο-στοχαστικοί

Περνάνε χρόνο παρατηρώντας τον εαυτό τους και προσπαθώντας να καταλάβουν ποιοι είναι, τι θέλουν και τι είδους άνθρωποι θέλουν να είναι στην ζωή τους. Μελετούν τα λάθη τους χωρίς να έχουν εμμονές και προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις εμπειρίες για να γίνουν καλύτεροι άνθρωποι.

2. Δεν είναι επικριτικοί

Επειδή κοιτάζουν τον εαυτό τους και τα λάθη τους σε τακτική βάση, δεν κρίνουν τους άλλους. Καταλαβαίνουν, ότι τα λάθη συμβαίνουν για να μαθαίνουμε από αυτά και είναι πολύτιμο εργαλείο για να ωριμάζουμε και να εξελισσόμαστε.

3. Ζουν στο παρόν

Δεν παλεύουν με το παρελθόν τους, τις τύψεις ή τα λάθη τους. Δεν περνούν τον χρόνο τους σκεπτόμενοι το μέλλον. Ζουν στο παρόν

και παίρνουν τα πράγματα μέρα με την μέρα. Ο αυθεντικός άνθρωπος καταλαβαίνει, ότι όλοι αλλάζουν και ότι η ζωή είναι μια καθημερινή μάχη.

4. Εστιάζουν σε μακροπρόθεσμα σχέδια

Ενώ ζουν στο παρόν, κάνουν σχέδια για το μέλλον. Είναι επικεντρωμένοι σε μακροπρόθεσμους στόχους και όχι στα βραχυπρόθεσμα κέρδη. Επενδύουν τον χρόνο τους σε μακροπρόθεσμα σχέδια και δεν ακολουθούν τις τάσεις ή τα πλήθη. Ξέρουν ποιοι είναι και τι θέλουν και έχουν ένα σχέδιο για να το πετύχουν.

5. Έχουν χαρακτήρα

Εκτιμούν πολύ τον χαρακτήρα τους. Θα κάνουν αυτό που είπαν ότι θα κάνουν και όταν είπαν ότι θα το κάνουν. Είναι αξιόπιστοι και ειλικρινείς. Μπορείτε να στηριχτείτε σε έναν αυθεντικό άνθρωπο, γιατί είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΕ 20 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΚΑΝΟΝΑΣ;

Με απλά λόγια, ένας κανόνας είναι η φωνή της κοινωνίας μας, που μας λέει πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε: Όταν συναντάμε κάποιον το πρωί, του λέμε καλημέρα. Όταν κάποιος άνθρωπος περιμένουν στο γκισέ της τράπεζας, μπαίνουν στην ουρά. Όταν διαφωνώ με κάποιον, συζητάω για να βρούμε μια λύση, δεν παίζω ξύλο μαζί του! Ένας κανόνας, λοιπόν, είναι ένα πρότυπο συμπεριφοράς και δράσης, που μια κοινωνία θεωρεί απαραίτητο να υπάρχει για να κυλάει ομαλά η κοινωνική ζωή. Οι κανόνες είναι η φωνή της κοινωνίας, αλλά μέσα σε αυτούς ακούμε και τη συμφωνία των μελών της: Το ότι τηρείται ένας κανόνας σημαίνει ότι τα περισσότερα μέλη της κοινωνίας έχουν συμφωνήσει ή έστω σιωπηλά έχουν αποδεχθεί πως είναι απαραίτητος. Γι' αυτό και τον εφαρμόζουν.

2) ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΝΟΜΟΣ;

Αν κλέψεις, πας φυλακή! Για κάποια πράγματα που η κοινωνία τα θεωρεί πολύ σημαντικά έχει προβλέψει κανόνες υποχρεωτικούς: Όποιος δεν τους τηρεί τιμωρείται. Νόμος, ή νομικός κανόνας, είναι ένας υποχρεωτικός κανόνας που έχει δημιουργηθεί από κάποια κρατική αρχή που ασκεί εξουσία.

Τα μέλη της κοινωνίας έχουν συμφωνήσει ότι μόνο οι κρατικές αρχές (η Βουλή, η κυβέρνηση, τα δικαστήρια) και τα κρατικά όργανα (η αστυνομία) επιτρέπεται να επιβάλλουν αποφάσεις στην κοινωνία ή να ασκούν βία, όταν είναι απαραίτητο. Βεβαίως, τηρώντας πιστά όσα προβλέπει το Σύνταγμα και οι νόμοι. Κανένας πολίτης, καμία οργάνωση πολιτών, δεν έχει δικαίωμα, για κανένα λόγο, να επιβάλλει αποφάσεις ή να ασκεί βία εναντίον οποιουδήποτε.

3) ΚΑΙ ΟΙ ΗΘΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ;

Να σέβεσαι τον διπλανό σου! Να δείχνεις αλληλεγγύη στους αδύνατους! Να μην πολεμάς αυτούς που βρίσκονται σε δύσκολη θέση! Είναι ηθικοί κανόνες, δηλαδή, κανόνες που μας λένε ποια συμπεριφορά είναι καλή και ποια είναι κακή. Δεν είναι υποχρεωτικοί, όπως οι νόμοι, δεν θα πάμε φυλακή αν τους παραβιάσουμε. Δεν αφορούν ζητήματα πρακτικά ή θέματα οργανωτικά, όπως γενικά οι κοινωνικοί κανόνες. Αφορούν υψηλές αξίες της ζωής, ερωτήματα για το πώς πρέπει να ζει ο άνθρωπος. Είναι πολύτιμοι φάρμο της ζωής μας, αλλά συχνά υπάρχουν πολλές διαφορετικές απόψεις γύρω από αυτούς και τραγικά διλήμματα.

4) ΤΑ ΕΘΙΜΑ;

Και τα έθιμα κανόνες είναι. Κανόνες μιας κοινότητας ανθρώπων, που κανείς δεν γνωρίζει πώς δημιουργήθηκαν για πρώτη φορά, αλλά τηρούνται εξαιτίας της παράδοσης, επειδή δηλαδή μας έχουν παραδοθεί από τους γονείς και τους προγόνους μας. Το μυστικό τους και η κρυφή τους δύναμη είναι ότι, όσο επαναλαμβάνονται, διατηρούν ενωμένη την κοινότητα και προσφέρουν ασφάλεια στα μέλη της. Αυτός είναι και ο λόγος που οι περισσότεροι άνθρωποι ακολουθούν τους εθιμικούς κανόνες.

5) ΠΟΙΟΣ ΦΤΙΑΧΝΕΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ;

Τους κανόνες τους φτιάχνουν οι ίδιοι οι άνθρωποι. Για να είμαστε πιο ακριβείς, τους φτιάχνουν οι ανάγκες της κοινωνικής ζωής τους. Γεννιούνται από την προσπάθεια των ανθρώπων να ζήσουν μαζί με τους άλλους οργανωμένα και ειρηνικά. Για παράδειγμα, η ανάγκη να αθλούνται συλλογικά οι σπουδαστές στα αγγλικά κολέγια, τον 18ο αιώνα, οδήγησε στη δημιουργία των κανόνων του ποδοσφαίρου.

Όταν τα αυτοκίνητα στις μεγάλες πόλεις στις αρχές του 20ού αιώνα άρχισαν να πληθαίνουν, σιγά σιγά δημιουργήθηκαν κανόνες οδικής συμπεριφοράς, που αργότερα έγιναν νόμοι.

6) ΠΟΙΟΣ ΦΤΙΑΧΝΕΙ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ;

Για χιλιάδες χρόνια τα πράγματα ήταν πολύ απλά και πολύ σκληρά, σαν ένα παραμύθι: Τους νόμους τους έφτιαχνε ο βασιλιάς ή ο άρχοντας, με τους νομομαθείς και τους ιερείς, και τους εφαρμόζε ο στρατός του. Μόνο δύο εξαιρέσεις υπάρχουν σε όλη την ανθρώπινη ιστορία σε αυτό τον...κανόνα της δημιουργίας των νόμων από τον μονάρχη: Οι δημοκρατίες στην αρχαία Αθήνα και στην αρχαία Ρώμη και οι σημερινές δημοκρατίες, που πρωτοεξέκινησαν από τη δυτική Ευρώπη τον 17ο αιώνα.

Στις αρχαίες δημοκρατίες τους νόμους τους έφτιαχναν άμεσα οι ίδιοι οι πολίτες. Στις σημερινές δημοκρατίες οι νόμοι δημιουργούνται και ψηφίζονται από τους βουλευτές. Δηλαδή, τους αντιπροσώπους του λαού, που εκλέγονται από όλους τους ενήλικες πολίτες μιας χώρας.

7) ΝΟΜΟΙ ΟΥΡΑΝΟΚΑΤΕΒΑΤΟΙ Ή ΝΟΜΟΙ ΠΟΥ ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΥΛΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ;

Σε αντίθεση με τις δέκα εντολές που παραδόθηκαν από τον Θεό στον Μωυσή για να τηρούνται από τους ανθρώπους, οι σημερινές κοινωνίες στηρίζονται στην πεποίθηση ότι οι ίδιοι οι άνθρωποι μπορούν και πρέπει να αποφασίζουν για την πορεία και την εξέλιξη της κοινωνίας τους. Οι κανόνες της καθημερινής ζωής, οι ηθικοί κανόνες, τα έθιμα, φυσικά και οι νόμοι, δημιουργούνται και μεταβάλλονται από τη βούληση και τις ανάγκες των πολιτών. Δεν υπάρχει κανείς άλλος -Θεός ή μονάρχης- για να αποφασίσει αντί γι' αυτούς. Αυτή η αντίληψη ήταν μια επανάσταση στον τρόπο που σκεφτόμαστε, την οποία χρωστάμε στον πολιτισμό της νεότερης Ευρώπης, ιδιαίτερα στο κίνημα του Διαφωτισμού. Οι σημερινές δημοκρατικές κοινωνίες, δηλαδή, δεν δέχονται τη θείκη προέλευση των νόμων. Ούτε δέχονται άκριτα την αυθεντία της παράδοσης ή κάποιοι αλάθητου ηγέτη. Δεν πιστεύουν ότι η ζωή των ανθρώπων ρυθμίζεται από υπερφυσικές δυνάμεις που βρίσκονται έξω από την ανθρώπινη κοινωνία και μακριά από την ανθρώπινη λογική. Για παράδειγμα, δεν δέχονται πλέον ότι οι γυναίκες πρέπει να έχουν λιγότερα δικαιώματα, επειδή έτσι έλεγε η παράδοση, ή ότι υπάρχουν ανώτερες και κατώτερες φυλές ανθρώπων, επειδή έτσι πίστευε ο Φύρερ.

8) ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ;

Τα πάντα αλλάζουν, έλεγε ο Ηράκλειτος. Και οι κανόνες αλλάζουν, και τα έθιμα το ίδιο, όσο κι αν μερικές φορές δυσκολευόμαστε να το πιστέψουμε. Καθώς οι κοινωνικές συνθήκες αλλάζουν, καθώς η ίδια η ζωή αλλάζει, κάποιοι κανόνες ή και έθιμα μπορεί να μας καταπιέζουν. Οι άνθρωποι μπορεί να τους αισθάνονται σαν βάρος και να τους εγκαταλείπουν: Ελάχιστες πλέον γυναίκες στην Ελλάδα και τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες παντρεύονται αυτόν που τους επιβάλλει ο πατέρας τους. Είναι κανόνες που δεν θεωρούνται πλέον κατάλληλοι για τις ανάγκες της κοινωνικής ζωής. Τροποποιούνται ή καταργούνται. Νέοι κανόνες έρχονται να πάρουν τη θέση τους.

9) ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΟΙ ΝΟΜΟΙ;

Φυσικά και οι νόμοι αλλάζουν - όταν δεν εξυπηρετούν πλέον τις ανάγκες που οδήγησαν στη γέννησή

τους. Ή όταν αλλάζουν οι κοινωνικές αντιλήψεις. Τότε οι νόμοι τροποποιούνται ή καταργούνται. Έτσι καταργήθηκε ο νόμος που προέβλεπε τον υποτιμητικό για τις γυναίκες θεσμό της προίκας. Ή ο νόμος που όριζε ότι μόνο ο άντρας - σύζυγος έχει την επιμέλεια της ανατροφής των παιδιών.

Τους νόμους βέβαια τους δημιουργεί και τους αλλάζει η Βουλή: Οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι των πολιτών. Στις σημερινές δημοκρατίες, όμως, και οι απλοί πολίτες, με τη νόμιμη δράση τους (επιστολές, παραστάσεις, διαδηλώσεις, απεργίες, κ.ά.), μπορούν να ασκήσουν πίεση και επιρροή στους βουλευτές, προκειμένου να αλλάξουν ένα νόμο.

10) ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΙ, ΣΕ ΤΙ ΤΕΛΙΚΑ ΧΡΗΣΙΜΕΥΟΥΝ;

Φαντάσου ότι ζεις σε μια κοινωνία στην οποία οι συμπεριφορές των ανθρώπων που συναντάς είναι απρόβλεπτες: Βλέπεις κάποιον και δεν μπορείς να συνεννοηθείς μαζί του, σαν να είναι εξωγήινος.

Δεν αντιλαμβάνεσαι αν έχει την πρόθεση να σου επιτεθεί ή να σε χαιρετήσει! Απρόβλεπτες συμπεριφορές, θα πει πως δεν υπάρχουν κανόνες: δεν ξέρουμε πώς να συμπεριφερθούμε όταν ερχόμαστε σε επαφή με έναν άνθρωπο ή με μια κατάσταση. Η συλλογική ζωή χρειάζεται απαραίτητα τους κανόνες και μάλιστα μερικές φορές είμαστε τόσο συνηθισμένοι σε αυτούς που ξεχνάμε ότι υπάρχουν. Οι κανόνες και οι νόμοι ρυθμίζουν και διευκολύνουν τη ζωή μας. Μας παρέχουν ασφάλεια με την κανονικότητα που προσφέρουν. Προσπάθησε να φανταστείς την καθημερινή ζωή στους δρόμους χωρίς τους κανόνες του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Ο κάθε οδηγός και πεζός να πηγαίνει όπου και όπως θέλει.

11) ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΧΩΡΙΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΥΣ;

Μόνο αν φανταστούμε μεμονωμένα άτομα, που ζει το καθένα μόνο του σε ένα ερημικό νησί ή πάνω σε ένα ψηλό βουνό, μπορούμε να πούμε ότι εκεί δεν θα υπάρχουν κανόνες και νόμοι. Αλλά τα άτομα αυτά ούτε άνθρωποι θα είναι (ποιος τους γέννησε; πώς έμαθαν να μιλάνε;) ούτε σε ανθρώπινες κοινωνίες θα ζουν. Από τη στιγμή που δίπλα μας έχουμε κάποιον άλλον (τι ευτυχία! έτσι γινόμαστε άνθρωποι!), γεννιέται και η ανάγκη για αμοιβαίες δεσμεύσεις, δηλαδή, για κανόνες και αργότερα νόμους: Το ρούχο που φοράς είναι δικό σου, δεν είναι σωστό να σου το πάρω όσο κι αν μου αρέσει. Αν μου δανείσεις το ποδήλατό σου, δεσμεύομαι ότι θα σου το επιστρέψω.

12) Η "ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ" ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΥΣ;

Η κοινωνία της ζούγκλας, δηλαδή η κοινωνία των ζώων, είναι κοινωνία γεμάτη καθαρούς και σταθερούς κανόνες. Παντού στη φύση, υπάρχουν κανόνες και κανονικότητες. Δείχνει μεγάλη άγνοια για το πώς πραγματικά λειτουργούν οι θαυμαστά κοινωνίες των ζώων το να λέμε ότι θα γίνουμε ζούγκλα, αν οι κανόνες και οι νόμοι της ανθρώπινης κοινωνίας μας καταπατούνται ή παραβιάζονται. Η ζούγκλα δεν είναι ζούγκλα: λειτουργεί με κανόνες. Φυσικά, η μεγάλη διαφορά είναι ότι δεν υπάρχουν νόμοι, που έχουν ψηφιστεί ύστερα από σκέψη και συζήτηση, και κυρίως ότι οι κανόνες της δεν αλλάζουν. Παραμένουν οι ίδιοι και अपαράλλαχτοι γιατί έχουν σταθερή βιολογική προέλευση. Η αγέλη των λιονταριών θα έχει πάντα το πιο ισχυρό αρσενικό για αρχηγό και το σμάρι των μελισσών μια βασίλισσα. Αντίθετα, η ανθρώπινη

κοινωνία στην εξέλιξη της μπόρεσε να τροποποιήσει τα βιολογικά της ένστικτα, δημιουργώντας αυτό που ονομάζουμε πολιτισμό με κανόνες και νόμους. Έτσι, αντί να σκοτώνει ή να τραυματίζει ο ένας τον άλλον για τη διακρίση ή την αρχηγία, μπορεί απλώς να τον κερδίζει στο μπάσκετ, στο σκάκι ή στις εκλογές.

13) ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΜΕ ΝΟΜΟΥΣ ΑΔΙΚΟΥΣ Η ΑΥΘΑΙΡΕΤΟΥΣ;

Άδικους νόμους μπορείς να βρεις σε όλες τις κοινωνίες. Το γεγονός ότι υπήρξαν και υπάρχουν αδικίες, σε ολόκληρη την ανθρώπινη ιστορία, οδήγησε τους ανθρώπους να επινοήσουν την έννοια και θεσμό της δικαιοσύνης και να στοχαστούν γύρω από αυτήν. Όσο θα υπάρχει η ανάγκη για δικαιοσύνη, μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι οι αδικίες θα παραμένουν. Μόνο στον παράδεισο η ανθρώπινη δικαιοσύνη θα ήταν περιττή. Το ζήτημα είναι να αλλάζουμε όσους άδικους νόμους μπορούμε, κάνοντας τον κόσμο καλύτερο και δικαιοτερο.

Μπορεί βέβαια όλες οι κοινωνίες να έχουν άδικους νόμους, αλλά αυτό δεν τις κάνει όλες το ίδιο άδικες και αυθαίρετες. Γενικότερα, ακόμη και σήμερα, περισσότεροι από τον μισό πληθυσμό της γης ζει σε καθεστώτα άδικα και αυθαίρετα. Ένας άδικος νόμος σε μια δημοκρατία μπορεί να γίνει αντικείμενο κριτικής και να αλλάξει, είδαμε πώς. Σε ένα αυταρχικό καθεστώς, όμως, κάτι τέτοιο είναι αδύνατο.

14) ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΕΝΝΟΙΕΣ ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ;

Εξαρτάται από το περιεχόμενο που δίνουμε στις λέξεις. Αν στο μυαλό μας έχουμε απλά ότι νόμος σημαίνει δέσμευση και περιορισμός, ενώ ελευθερία θα πει γενικά Όνα κάνω ό, τι θέλω, είναι προφανές ότι οι δυο αυτές έννοιες είναι τελείως αντίθετες.

Όμως, στη δημοκρατία οι νόμοι υπάρχουν και για να διασφαλίζουν τα δικαιώματα των πολιτών. Οι απαγορεύσεις τους υπάρχουν για να μπορούν ακριβώς να εξασφαλιστούν αυτά τα δικαιώματα. Αν δεν απαγορεύεται να περνάω με κόκκινο τα φανάρια, δεν θα έχω και το δικαίωμα να περάσω ελεύθερα όταν είναι πράσινο. Αν δεν συμφωνήσουμε να γίνεται έτσι, υπάρχει κίνδυνος να μπλέξουμε σε ένα απίστευτο μποτιλιάρισμα στο δρόμο και να μην περνάει κανένας ή να περνάει όποιος είναι πιο δυνατός ή έχει πιο καλό, δηλαδή πιο ακριβό, αυτοκίνητο. Έτσι, στις σημαντικές δημοκρατικές κοινωνίες, είμαι ελεύθερος να πιστεύω σε όποια θρησκεία επιθυμώ, να πηγαίνω όπου θέλω και όποτε θέλω, να εκφράζω τις σκέψεις και τις ιδέες μου, να ιδρύω σωματεία και ενώσεις μαζί με άλλους, να μπορώ να συγκεντρώνομαι δημόσια και ιδιωτικά μαζί με άλλους κ.ά. Όλες αυτές τις ελευθερίες τις εξασφαλίζουν οι νόμοι και το Σύνταγμα. Αρκεί όταν τις ασκώ να μην εμποδίζω και τους άλλους να τις έχουν. Στις δημοκρατίες, επομένως, νόμος και ελευθερία είναι έννοιες που η μία προϋποθέτει την άλλη, δεν είναι έννοιες αντίθετες.

15) ΔΗΛΑΔΗ, ΤΕΛΙΚΑ, ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΣΥΧΝΑ ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ ΠΩΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΘΑ ΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΩ Ο, ΤΙ ΘΕΛΩ ΔΕΝ ΙΣΧΥΟΥΝ;

Μπορείς να συγκατοικήσεις στο ίδιο δωμάτιο με ένα φίλο ή μια φίλη σου και να κάνεις ό, τι θέλεις, χωρίς να διακινδυνεύσεις ότι γρήγορα η συγκατοίκηση θα τελειώσει άδοξα και η φιλία σας θα πάψει να υπάρχει; Ας πούμε, μπορείς να βάζεις δυνατά τη μουσική ενώ κοιμάται; Δημοκρατία σημαίνει να μπορώ να κάνω αυτό που θέλω, τηρώντας τους κανόνες και τους νόμους που υπάρχουν, για να μπορώ και οι άλλοι να κάνουν αυτό που θέλουν.

Αυτοί οι άλλοι, οι συμπολίτες μου, είναι τα όρια, που οφείλω να σεβαστώ. Και επειδή συχνά είναι δύσκολο να διακρίνουμε τα όρια, ο νόμος είναι εκεί για να μας τα υπενθυμίξει.

16) ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΑΥΤΟΣΗΜΕΣ;

Η δημοκρατία προϋποθέτει νόμους και οι νόμοι τη δημοκρατία. Γιατί το λέμε αυτό; Μήπως δεν υπήρχαν νόμοι στις μοναρχίες, πριν επινοηθεί η δημοκρατία; Βεβαίως υπήρχαν. Οι νόμοι όμως σε μοναρχικά ή ολιγαρχικά καθεστώτα είχαν μια πολύ μεγάλη διαφορά σε σχέση με τους δημοκρατικούς νόμους: αποφασίζονταν από τον βασιλιά και τους άρχοντες αλλά δεν ίσχυαν γι' αυτούς. Ίσχυαν μόνο για τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας. Ο βασιλιάς και οι άρχοντες ήταν υπεράνω των νόμων. Στη δημοκρατία, αντίθετα, όλοι οι πολίτες μπορούν να συμμετέχουν στη δημιουργία των νόμων (μέσω των αντιπροσώπων τους) και οι νόμοι ισχύουν για όλους, έχουν αυτό που οι νομικοί ονομάζουν καθολική εφαρμογή: δεν εξαιρούνται ούτε αυτοί που κατέχουν τα ανώτερα δημόσια αξιώματα, όπως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή ο Πρωθυπουργός.

Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος που αγανακτούμε και εξεγειρόμαστε αν, για παράδειγμα, πιστεύουμε ότι ένας πολιτικός έχει παραβιάσει τον νόμο και μένει ατιμώρητος.

17) ΟΙ ΝΟΜΟΙ, ΚΑΛΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΣΧΥΡΟΥΣ Ή ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΔΥΝΑΤΟΥΣ;

Οι ισχυροί, αυτοί δηλαδή που έχουν κοινωνική δύναμη, δεν χρειάζονται κανόνες και νόμους για να επιβάλλουν τη θέλησή τους. Αντίθετα, είναι οι αδύνατοι εκείνοι που χρειάζονται τόσο τους νόμους όσο και την εξουσία που θα τους επιβάλλει. Αλλιώς μπορεί να συντριβούν από τους δυνατούς. Αρκεί βέβαια οι νόμοι να είναι δίκαιοι, δηλαδή, να παίρνουν υπόψη τους τα συμφέροντα των αδυνάτων, να μην τα αγνοούν.

18) ΔΗΛΑΔΗ, ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΜΟΥ ΔΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ;

Μα αυτό το είπαμε ήδη! Δεν θα έπρεπε να κάνεις πάλι αυτή την ερώτηση! Κι όμως αυτή η επανάληψη δεν είναι καθόλου τυχαία: συνήθως η λέξη νόμος μας φέρνει στο μυαλό επιβολή, τάξη, καταπίεση. Οι νόμοι όμως δεν επιβάλλουν μόνο υποχρεώσεις: απαγορεύεται το κάπνισμα στους δημόσιους χώρους, απαγορεύεται να βάζεις δυνατά τη μουσική τη νύχτα, πρέπει να πληρώσεις φόρο. Ταυτόχρονα αναγνωρίζουν τα δικαιώματα του καθενός, δίνοντάς του τη δυνατότητα να τα κάνει πράξη. Ο νόμος προστατεύει το σπίτι μας, θεωρώντας το άσυλο (κανένας δεν μπορεί να μπει μέσα σε αυτό αν εμείς δεν το θέλουμε, ούτε καν η αστυνομία), ο νόμος εξασφαλίζει τα πολιτικά μας δικαιώματα (δικαίωμα ψήφου), ο νόμος λέει ότι όλα τα παιδιά μπορούν να πάνε δωρεάν στο σχολείο ή όσοι είναι άρρωστοι

δωρεάν στο νοσοκομείο. Οι νόμοι προσπαθούν να εξισορροπήσουν τα δικαιώματα όλων των ανθρώπων που ζουν σε μια χώρα, με τέτοιο τρόπο ώστε κάθε δικαίωμα του ενός να αντιστοιχεί σε μια υποχρέωση του άλλου. Όπως γίνεται σε μια αγοραπωλησία: αυτό που είναι δικαίωμα για τον αγοραστή, είναι υποχρέωση για τον πωλητή και αντιστρόφως.

19) ΚΙ ΑΝ Ο ΝΟΜΟΣ ΔΕΝ ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ Ή ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑΠΙΕΣΤΙΚΟΣ Ή ΑΔΙΚΟΣ;

Δεν είναι δυνατόν να μας αρέσουν τα πάντα στη ζωή! Αν όμως ένας νόμος αρέσει στους περισσότερους, πρέπει να τον αποδεχθούμε και να τον εφαρμόζουμε. Τους βουλευτές τους ψηφίζουμε για να κάνουν αυτή τη δουλειά, να ψηφίζουν και να αλλάζουν τους νόμους ως αντιπρόσωποι μας. Αν ένας νόμος έχει ψηφιστεί από τη Βουλή, αυτό θα πει ότι έχει ψηφιστεί από τους περισσότερους βουλευτές, αυτούς που έχουν ψηφιστεί δηλαδή από τους περισσότερους ψηφοφόρους. Αυτός είναι ο βασικός κανόνας της δημοκρατίας.

Διαφορετικό είναι το ζήτημα όταν κάποιος θεωρεί άδικο ένα νόμο. Πρόκειται για ένα δύσκολο πρόβλημα και γι' αυτό υπάρχουν διαφορετικές γνώμες.

Κάποιοι υποστηρίζουν ότι, εφόσον πρόκειται για δημοκρατικό νόμο, που δεν προέρχεται δηλαδή από ένα αυταρχικό και παράνομο καθεστώς, αλλά έχει ψηφιστεί από μια δημοκρατικά εκλεγμένη Βουλή, οι πολίτες οφείλουν να τον αποδεχθούν ακόμη κι αν τον θεωρούν άδικο. Το πρότυπο, για την άποψη αυτή, είναι ο Σωκράτης, που αποδέχθηκε τη θανατική ποινή που του επέβαλε η αθηναϊκή δημοκρατία, μολονότι θεωρούσε τον εαυτό του αθώο.

Άλλοι αντιλέγουν ότι θα πρέπει να σκεφτούμε και να εκτιμήσουμε το είδος της αδικίας. Αν, για παράδειγμα, πιστεύουμε ότι παραβιάζεται κάποιο θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, ότι διακυβεύεται κάποια υψηλή

ανθρώπινη αξία, όχι απλά κάποιο προσωπικό συμφέρον, τότε μπορούμε να αρνηθούμε την εφαρμογή του άδικου νόμου. Αυτό θα το κάνουμε, θέλοντας να δείξουμε σε όλους πόσο άδικος είναι αυτός ο νόμος και να επιδιώξουμε την κατάργησή ή την αλλαγή του. Την ίδια στιγμή, θα πρέπει να είμαστε και έτοιμοι βέβαια να αποδεχθούμε και την τιμωρία που προβλέπεται από τον νόμο: να πάμε φυλακή ή να πληρώσουμε πρόστιμο κι όχι να κρυφτούμε ή να καλυφθούμε πίσω από άλλους που ενδεχομένως δεν εφαρμόζουν τον νόμο. Η συνειδητή αυτή και θαρραλέα απόρριψη ενός συγκεκριμένου νόμου -όχι όλων- που θεωρείται άδικος, έχει ονομαστεί «πολιτική ανυπακοή». Μόνο σε αυτό το πολίτευμα μπορούν να τεθούν και να συζητηθούν, ανοικτά και ελεύθερα, δύσκολα ερωτήματα όπως αυτό.

20) ΚΑΙ ΤΙ ΜΕ ΝΟΙΑΖΟΥΝ ΕΜΕΝΑ ΟΛΕΣ ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ;

Μα ζεις, όπως όλοι μας, μέσα στους κανόνες και τους νόμους. Κανόνες της γλώσσας (με δύο σίγμα), κανόνες συμπεριφοράς (στον πληθυντικό, παρακαλώ, μεταξύ αγνώστων), κανόνες ενδυμασίας (δεν ταιριάζει το κόκκινο με το λαχανί ρούχο) κανόνες διατροφής (όχι λιπαρά), κανόνες οικογενειακούς (άρησες, κομμένο το χαρτζίκι), αλλά και νόμους. Νόμους ποινικούς (απαγορεύεται η εξύβριση), αστικών (κληρονομείς το ακίνητο), διοικητικούς (το σχολείο ξεκινά στις 8.15 π.μ.). Το πραγματικό ερώτημα είναι αν θα θελήσεις να συμμετάσχεις στη διαμόρφωση των κανόνων και των νόμων που αφορούν τη ζωή σου - αυτό εξάλλου σημαίνει δημοκρατία - ή αν θα αφήσεις άλλους να το κάνουν αυτό αντί για σένα, αδιαφορώντας και χωρίς να το καταλαβαίνεις.

Τα 10 χαρακτηριστικά των πραγματικά αυθεντικών ανθρώπων

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

6. Ακούνε

Αν μιλάνε μαζί σας, σημαίνει ότι τους ενδιαφέρουν αυτά που έχετε να πείτε. Διαφορετικά δεν θα σπαταλούσαν τον χρόνο τους. Αυτό μπορείτε να το καταλάβετε, επειδή δεν περιμένουν απλά για να πουν τις δικές τους σκέψεις ή απόψεις, αλλά προσπαθούν να καταλάβουν πραγματικά αυτό που τους λέτε. Δίνουν σημασία στις λεπτομέρειες, επειδή προσπαθούν να καταλάβουν αυτό που τους λέτε.

7. Είναι συνεπείς

Επειδή προσπαθούν να κατανοήσουν τις δικές τους πράξεις και παίρνουν την ευθύνη τους είναι πολύ περισσότερο συνεπείς συναισθηματικά. Ξέρουν ήδη ποιοι είναι και τι θέλουν. Περπατάνε στο μονοπάτι που οι ίδιοι έχουν φτιάξει και δεν αφήνουν περιφερειακά πράγματα να τους αποσπάσουν την προσοχή.

8. Είναι ειλικρινείς

Επειδή είναι ειλικρινείς με το τι θέλουν από την ζωή τους δεν έχουν άλλη επιλογή από το να είναι ειλικρινείς και με τους άλλους. Λένε τα πράγματα όπως τα βλέπουν. Είναι ανοιχτοί και ειλικρινείς σχετικά με τις απόψεις και τις σκέψεις τους. Δεν θεωρούν, ότι έχουν την ανάγκη να εξαπατήσουν κάποιον, γιατί δεν έχουν ανασφάλειες για τον εαυτό τους και δεν ανταγωνίζονται κανέναν. Το μόνο πράγμα που τους κατευθύνει είναι η ίδια η υπεροχή τους.

9. Σέβονται τον εαυτό τους

Επειδή είναι ειλικρινείς με τον εαυτό τους και περνούν χρόνο σκεπτόμενοι, σέβονται τον εαυτό τους. Πολλά από τα πράγματα που κάνουν έχουν ως κατευθυντήρια γραμμή το να μπορούν να σέβονται τον εαυτό τους και μετά από αυτό. Δεν συμβιβάζουν τις πεποιθήσεις τους, γιατί δεν θα μπορούν να κοιτάξουν τον εαυτό τους στον καθρέπτη την επόμενη μέρα. Σέβονται τον εαυτό τους και αναλαμβάνουν την ευθύνη των πράξεων τους.

10. Είναι θαρραλέοι

Έχουν το κουράγιο να είναι ο εαυτό τους και να είναι πιστοί στα ιδανικά τους, ακόμα και αν αυτά δεν είναι δημοφιλή. Έχουν το θάρρος να πουν την γνώμη τους και να την υπερασπιστούν. Δεν υποκύπτουν στην κοινωνική πίεση και επιμένουν στις δικές τους απόψεις. Οι αυθεντικοί άνθρωποι ξεχωρίζουν, επειδή αρνούνται να συμμορφωθούν με όσα σκέφτονται οι άλλοι. Έχουν το θάρρος να είναι οι ξεχωριστοί άνθρωποι που είναι.

Ποια είναι τα στοιχεία του κράτους;

Το στοιχείο του κράτους πιο σημαντικό είναι ο πληθυσμός, η επικράτεια, η κυβέρνηση και η κυριαρχία. Το κράτος είναι μια μορφή κοινωνικής οργάνωσης με κυριαρχία, η οποία είναι η υπέρτατη εξουσία που διαμένει στους πολίτες.

Η λέξη Κράτος συχνά συγχέεται με την κυβέρνηση. Ωστόσο, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η κυβέρνηση είναι απλώς ένα στοιχείο του κράτους.

Επιπλέον, οι κυβερνήσεις δεν είναι μόνιμες (διαρκούν 5 ή 10 χρόνια το πολύ) ενώ το κράτος υπάρχει ακόμα και μετά την ολοκλήρωση της κυβέρνησης.

Άλλη αναγκαία διευκρίνιση είναι ότι το κράτος δεν είναι συνώνυμο με το έθνος, δεδομένου ότι αυτή η τελευταία μορφή οργάνωσης στερείται πολιτικής εξουσίας.

Κάθε κράτος πρέπει να έχει τέσσερα βασικά στοιχεία: έναν πληθυσμό, ένα έδαφος, μια κυβέρνηση και την εθνική κυριαρχία.

Το κράτος χρειάζεται (α) έναν πληθυσμό που του παρέχει κυριαρχία, (β) μια επικράτεια στην οποία θα αναπτυχθεί (γ) μια κυβέρνηση μέσω της οποίας θα ασκεί και (δ) την εξουσία άσκησης της εξουσίας του.

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1- Πληθυσμός: Το κράτος είναι ένα ανθρώπινο ίδρυμα, το οποίο σημαίνει ότι αποτελείται από ανθρώπους. Επιπλέον, ένα κράτος είναι μια κοινότητα ατόμων. Αυτό σημαίνει ότι χωρίς πληθυσμό δεν μπορεί να υπάρξει κράτος. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, ο αριθμός των μελών ενός πληθυσμού δεν πρέπει να είναι πολύ μεγάλος ή πολύ μικρός. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να είναι αρκετά μεγάλο ώστε το κράτος να είναι αυτόρκης και αρκετά μικρό ώστε να μπορεί να κυβερνάται. Ο πληθυσμός των σύγχρονων κρατών ποικίλλει από το ένα έθνος στο άλλο. Για παράδειγμα, η Ελβετία και ο Καναδάς έχουν σχετικά μικρούς πληθυσμούς, ενώ η Κίνα και η Ινδία έχουν μεγάλους πληθυσμούς.

Οι άνθρωποι που ζουν στα όρια ενός κράτους ονομάζονται «πολίτες». Σε αυτά τα δικαιώματα αναγνωρίζονται ως πολίτες, όπως η ελευθερία, το δικαίωμα στην εκπαίδευση, μεταξύ άλλων..

Σε αντάλλαγμα, το κράτος ζητά από τους πολίτες να συμμορφώνονται με ορισμένες ενέργειες, που ονομάζονται καθήκοντα. Οι άνθρωποι ενός κράτους που ζουν στην επικράτεια άλλου κράτους και δεν είναι δικοί τους. Αυτοί οι άνθρωποι απολαμβάνουν μια σειρά δικαιωμάτων (όχι πολλούς πολίτες) και υπόκεινται σε πολλαπλά καθήκοντα. Οι αλλοδαποί μπορούν να επιλέξουν την ιθαγένεια του κράτους ακολουθώντας τις πολιτικές αυτού.

2- Επικράτεια: Το έδαφος είναι ο φυσικός χώρος στον οποίο αναπτύσσεται το κράτος. Το κράτος δεν μπορεί να υπάρχει στον αέρα ή στη θάλασσα, αλλά πρέπει να υπάρχει ένας επίγειος χώρος στον οποίο μπορεί να αναπτυχθεί.

Η έκταση του εδάφους ποικίλλει από το ένα έθνος στο άλλο. Υπάρχουν κράτη με αρκετά ευρεία εδαφική επέκταση, όπως η Ρωσία, η Ινδία, η Κίνα, ο Καναδάς, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Βραζιλία..

Ομοίως, υπάρχουν και άλλα κράτη με μειωμένες περιοχές, όπως η Ελβετία, η Σρι Λάνκα, το Λουξεμβούργο, το κράτος του Βατικανού, μεταξύ άλλων..

Αυτό που πραγματικά έχει σημασία δεν είναι η επέκταση της επικράτειας αλλά η οριοθέτηση της. Αυτό σημαίνει ότι το κράτος πρέπει να αναπτυχθεί σε ένα καθορισμένο επίγειο χώρο, χωρισμένο από άλλα κράτη με σαφή και ακριβή όρια.

Το έδαφος ενός κράτους μπορεί να περιλαμβάνει νησιά. Για παράδειγμα, το έδαφος της Νότιας Κορέ-

ας περιλαμβάνει το νησί Jeju.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το έδαφος ενός κράτους όχι μόνο περιλαμβάνει στερεά εδάφη, αλλά περιλαμβάνει και εναέριο χώρο σε αυτή τη γη, υδάτινα σώματα που βρίσκονται εντός των ορίων τους (ποτάμια, λίμνες, εσωτερικές θάλασσες, μεταξύ άλλων).

Με τον ίδιο τρόπο, η παράκτια ζώνη (αν υπάρχει) ανήκει στο κράτος. Ομοίως, υπάρχει η έννοια των χωρικών υδάτων, που σημαίνει ότι η κυριαρχία ενός κράτους εκτείνεται πέρα από τις ακτές του, πάνω από τη θάλασσα. Κατά τον ίδιο τρόπο, το κράτος έχει κυριαρχία επί της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας, η οποία αποτελεί το τμήμα της επικράτειας που βρίσκεται κάτω από τα ύδατα.

3- Κυβέρνηση: Η κυβέρνηση είναι η πολιτική οργάνωση ενός κράτους. Αυτό είναι το στοιχείο μέσω του οποίου διατυπώνεται, εκφράζεται και υλοποιείται η βούληση του κράτους.

Η κυβέρνηση αποτελείται από μια σειρά θεσμών που δίνουν στο κράτος την εξουσία να διαχειρίζεται θέματα που τον αφορούν, όπως η διαχείριση του πλούτου, η βελτιστοποίηση των υπηρεσιών (εκπαίδευση, υγεία, προστασία), μεταξύ άλλων..

Με αυτή την έννοια, το κράτος ασκεί την κυριαρχία του μέσω των κυβερνητικών οργάνων. Η κατανομή των κρατικών φορέων μπορεί να διαφέρει από το ένα κράτος στο άλλο. Ωστόσο, η κλασική διαίρεση περιλαμβάνει τρεις εξουσίες: νομοθετική, εκτελεστική και δικαστική.

- Η νομοθετική εξουσία είναι υπεύθυνη για τη διαμόρφωση των νόμων που ρυθμίζουν τις ενέργειες της κυβέρνησης και των πολιτών στο εσωτερικό του κράτους.

- Το εκτελεστικό όργανο είναι ο αρμόδιος φορέας για την επιβολή του νόμου και η επιβολή αυτών των νόμων από τους πολίτες και τους αλλοδαπούς στην εθνική επικράτεια.

- Το δικαστικό σώμα είναι το όργανο που επιφορτίζεται με την τιμωρία εκείνων που δεν συμμορφώθηκαν με τους νόμους.

4- Κυριαρχία: Ο όρος «κυριαρχία» προέρχεται από τη λατινική λέξη *superanus*, που σημαίνει «υπέρτατο». Με αυτή τη σειρά ιδεών, η κυριαρχία είναι η υπέρτατη εξουσία: καμία άλλη εξουσία δεν ξεπερνά την κυριαρχία. Αυτό σημαίνει ότι η κυριαρχία είναι η αληθινή δύναμη του κράτους, που του επιτρέπει να διοικεί, να κυβερνά και να εξασφαλίζει την υπακοή των ανθρώπων εντός των ορίων της επικράτειάς του..

Η κυριαρχία προέρχεται από τον λαό, ο οποίος τον δίνει στους ηγέτες (πρόεδρος, πρωθυπουργός, διοικητές, δημάρχους, μεταξύ άλλων) μέσω ψηφοφορίας. Ο Harold J. Laski επισημαίνει ότι το γεγονός ότι το κράτος είναι κυρίαρχο είναι αυτό που τον διαφοροποιεί από οποιαδήποτε άλλη μορφή ανθρωπίνης οργάνωσης. Ορισμένες οργανώσεις μπορεί να κατέχουν τα πρώτα τρία στοιχεία, αλλά χωρίς την τέταρτη δεν μπορούν να μιλήσουν για ένα κράτος.

Σύμφωνα με τον Jean Bodin, έναν Γάλλο πολιτικό, η κυριαρχία έχει δύο πτυχές: εσωτερική και εξωτερική.

- Η εσωτερική κυριαρχία σημαίνει ότι το κράτος έχει την ανώτατη εξουσία σε όλους τους πολίτες και τις ενώσεις του.

- Η εξωτερική κυριαρχία σημαίνει ότι το κράτος είναι ανεξάρτητο, επομένως έχει το δικαίωμα να μην παρεμβαίνει σε άλλα κράτη. Ομοίως, η εξωτερική κυριαρχία συνεπάγεται την ικανότητα του κράτους να εγκαθιδρύσει σχέσεις με άλλα κράτη.

Το κράτος δεν μπορεί να είναι και «πλοηγός» και «κωπηλάτης»

Του Μ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Στο πλαίσιο της επανίδρυσης του κράτους θα πρέπει να γίνει σαφής διάκριση ανάμεσα στις επιτελικές αρμοδιότητες του κράτους «πλοηγού» και στις πάσης φύσεως υπηρεσίες του κράτους «κωπηλάτη». Το κράτος-«πλοηγός» διαμορφώνει τη στρατηγική,

Στο πλαίσιο της επανίδρυσης του κράτους θα πρέπει να γίνει σαφής διάκριση ανάμεσα στις επιτελικές αρμοδιότητες του κράτους «πλοηγού» και στις πάσης φύσεως υπηρεσίες του κράτους «κωπηλάτη». Το κράτος-«πλοηγός» διαμορφώνει τη στρατηγική και σχεδιάζει τις πολιτικές, με στόχο τη μεγιστοποίηση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας, ενώ το κράτος-«κωπηλάτης» προσφέρει υπηρεσίες στους πολίτες, είτε σε μονοπωλιακή βάση είτε σε ανταγωνισμό με άλλους φορείς. Σήμερα στην Ελλάδα η διάκριση αυτή είναι ανύπαρκτη. Το κράτος λειτουργεί ταυτόχρονα ως «πλοηγός» και ως «κωπηλάτης», συνθέτοντας ένα εξαιρετικά σύνθετο μόρφωμα, το οποίο γίνεται όλο και πιο περίπλοκο με την προσθήκη νέων ρυθμίσεων, που κατά κανόνα εξυπηρετούν κομματικές επιδιώξεις και συμφέροντα διαφόρων ομάδων πίεσης.

Το κράτος λοιπόν θα πρέπει να μειώσει την παρουσία του μέσω ιδιωτικοποιήσεων και να επικεντρωθεί στην αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και των διαρθρωτικών εμποδίων στην ανάπτυξη. Για παράδειγμα, στον τομέα της εκπαίδευσης στην αποκλειστική αρμοδιότητα του κράτους θα πρέπει να ανήκουν ο σχεδιασμός της πολιτικής για την εκπαίδευση, δηλαδή η παροχή δωρεάν παιδείας, ο προσδιορισμός βασικών προϋποθέσεων για την ίδρυση και λειτουργία εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, οι ρυθμιστικοί φορείς κ.ά., ενώ στον τομέα της προσφοράς υπηρεσιών θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται τόσο εκπαιδευτικοί οργανισμοί του Δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι θα προσφέρουν υπηρεσίες υψηλού επιπέδου σε ανταγωνιστική βάση.

Παράλληλα με τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου του κράτους θα πρέπει να εφαρμοσθεί μια στρατηγική σαφών στόχων, κινήτρων, επιβραβεύ-

“

Οι ιδιωτικοποιήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από βαθιές αλλαγές στον κρατικό μηχανισμό

σεων και κυρώσεων, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει δυναμικά κίνητρα για εργασία, επιχειρηματικότητα και καινοτομία, καθώς και για υψηλή ποιότητα υπηρεσιών με ανταγωνιστικό κόστος και σαφώς προσδιορισμένους προϋπολογισμούς. Για την επίτευξη του στόχου μπορεί να ακολουθηθούν διαφορετικές προσεγγίσεις, ανάλογα με την περίπτωση. Μια «δημόσια υπηρεσία» ή ένας κρατικός οργανισμός μπορεί να ιδιωτικοποιηθεί και να μετατραπεί σε ξεχωριστή επιχειρηματική μονάδα με δυνατότητες προσέλκυσης κεφαλαίων για επενδύσεις και με κίνητρο μια ικανοποιητική απόδοση για τα κεφάλαια αυτά, όπως έχει συμβεί με τον ΟΤΕ και την Εθνική Τράπεζα, παρά το γεγονός ότι ακόμη δεν έχουν ιδιωτικοποιηθεί πλήρως.

Μία διαφορετική προσέγγιση απαιτείται όταν σε έναν συγκεκριμένο τομέα δημόσιες επιχειρήσεις ανταγωνίζονται με ιδιωτικές επιχειρήσεις για την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη δυνατότητα των διοικήσεων να προσελκύσουν ιδιωτικά κεφάλαια για την εκτέλεση έργων και την προσφορά υπηρεσιών. Μια τέτοια περίπτωση είναι ο τομέας της δευτεροβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, όπου λειτουργούν ταυτόχρονα κρατικά και ιδιωτικά νοσοκομεία, με τα δημόσια να μην έχουν τη δυνατότητα να ανταγωνιστούν τα ιδιωτικά στην προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων και πελατών και αναπόφευκτα βασίζονται αποκλειστικά στον κρατικό κορβανά.

Επίσης μια ιδιαίτερη περίπτωση είναι ο τομέας της κατασκευής των δημοσίων έργων. Τα έργα αυτά, που χρηματοδοτούνται από το Δημόσιο, ανατίθενται σε κατασκευαστικές εταιρείες χωρίς την ύπαρξη ολοκληρωμένων μελετών, με αποτέλεσμα η ποιότητα της εκτέλεσης και η τήρηση ή όχι των συμφωνηθέντων προδιαγραφών να μην μπορεί

ουσιαστικά να ελεγχθεί. Με το σύστημα της αυτοχρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των συμπράξεων ιδιωτικού – δημόσιου τομέα στα δημόσια έργα, επιτυγχάνεται βελτίωση της ποιότητας και μείωση του κόστους, καθώς από τους παράγοντες αυτούς εξαρτάται η βιωσιμότητα ή όχι του έργου που επιβαρύνει τον ιδιώτη.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να επιδιώκεται η μέτρηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών που λειτουργούν στον δημόσιο τομέα, όπως π.χ., εφορίες, πολεοδομικές υπηρεσίες, σώματα ασφαλείας, Δικαιοσύνη κ.ά. Σήμερα η μέτρηση και η αξιολόγηση των υπηρεσιών είναι πράγματα άγνωστα. Για παράδειγμα, ο μέσος χρόνος για την έκδοση μιας δικαστικής απόφασης είναι επτά έτη. Αν ένας δικαστής διεκπεραιώνει τις αποφάσεις του στο 1/3 του χρόνου ενός άλλου δικαστή σε μόνιμη βάση, η επίδοσή του αυτή δεν έχει επίπτωση στις προαγωγές ή στον μισθό. Επανίδρυση του κράτους λοιπόν σημαίνει την εισαγωγή της αίσθησης του ανταγωνισμού και της ανάγκης για αποδοτική εργασία σε όλους τους τομείς της δημόσιας διοίκησης.

Επιπροσθέτως, η εξυπηρέτηση των πολιτών θα πρέπει να καταστεί βασικό συστατικό στη λειτουργία του κράτους. Για να γίνει κάτι τέτοιο πράξη θα πρέπει να δίδεται στους πολίτες δυνατότητα επιλογής και οι κρατικές επιχορηγήσεις να δίδονται σε σημαντικό βαθμό στους δικαιούχους και αυτοί να επιλέγουν τους φορείς από τους οποίους θα εξυπηρετηθούν. Θα πρέπει δηλαδή να ενισχύεται ο πολίτης που έχει ανάγκη, π.χ., να εισαχθεί σε ένα νοσοκομείο, και όχι το νοσοκομείο, ή να επιχορηγείται το εισιτήριο των αστικών συγκοινωνιών και όχι η επιχείρηση που παρέχει τη συγκεκριμένη υπηρεσία.

Τέλος θα πρέπει να καθορίζονται πρότυπα παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ένα ελάχιστο επίπεδο εξυπηρέτησης του πολίτη. Θα πρέπει δηλαδή να καθοριστεί ότι για την έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας μιας επιχείρησης απαιτούνται ορισμένες μικρές σε αριθμό ενέργειες και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερες απ' ό,τι στο εξωτερικό και ένας μέγιστος αποδεκτός χρόνος που να μην είναι δυνατόν να παραβιαστεί χωρίς αποζημίωση του ενδιαφερομένου.

Αναλγησία από το κράτος μπαταχτού!

ΑΡΧΙΖΕΙ ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ, ΑΛΛΑ ΑΡΝΕΙΤΑΙ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ ΤΑ ΔΙΚΑ ΤΟΥ ΧΡΕΗ!

Το ανάληπτο πρόσωπό του δείχνει ακόμα μια φορά ο κρατικός μηχανισμός, την ώρα που αρχίζει ένα νέο σαφάρι κατασχέσεων και πλειστηριασμών (ακόμα και για χρέη 500 ευρώ) σε όποιον έχει απλήρωτες οφειλές προς την Εφορία.

Φαίνεται πως το κράτος είναι ο μεγαλύτερος μπαταχτούς της χώρας, αφού δείχνει το ίδιο το χειρότερο πρόσωπό του προς τον ιδιωτικό τομέα που έχει «ξεζουμιστεί» τα τελευταία χρόνια από τις μνημονιακές πολιτικές και τα συνεχόμενα lockdown.

Με εγκύκλιο που εξέδωσε το υπουργείο Οικονομικών θεσπίζεται ακατάσχετο για τα τηρούμενα στις τράπεζες ταμειακά διαθέσιμα της Κεντρικής Διοίκησης και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης με την αιτιολογία ότι «αυτά έχουν ταχθεί για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων ειδικών δημοσίων σκοπών».

Έτσι, κανείς πολίτης και καμία επιχείρηση δεν θα μπορεί να εισπράξει τα ποσά που του οφείλει το κράτος, ακόμα και αν έχει δικαιωθεί τελεσίδικα από την ελληνική Δικαιοσύνη, ακόμα και αν οι απαιτήσεις τους αφορούν διαστήματα αρκετών ετών.

Στην πράξη, ο φορολογούμενος θα πρέπει να περιμένει πότε θα έρθει η σειρά του, ανάλογα με την επάρκεια των ειδικών πιστώσεων που εγγράφονται στον Προϋπολογισμό, ωστόσο το κράτος θα μπορεί να του κάνει κατασχέσεις.

Με τους πολίτες να περιμένουν τα χρήματα που δικαιούνται από το κράτος, θα μπορούν να έρθουν αντιμέτωποι ακόμα και με τα ξένα funds που θα κινήσουν πλειστηριασμούς, παρότι, αν οι φορολογούμενοι λάμβαναν τα χρωστούμενα από το κράτος, θα πλήρωναν τις υποχρεώσεις τους και δεν θα κινδύνευαν με αναγκαστικά μέτρα είσπραξης.

Όλα αυτά την ώρα που χιλιάδες επιχειρήσεις κινδυνεύουν με πτώχευση, αφού το Ελληνικό Δημόσιο αρνείται πρακτικά την επιστροφή των ποσών που τους οφείλει και εκείνες με τη σειρά τους αδυνατούν να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους στις τράπεζες, στα funds, στην Εφορία και στα Ταμεία, όσες δόσεις και αν τους χορηγηθούν.

Φυσικά, κανείς δεν μπορεί να ξεχάσει το σχέδιο της κυβέρνησης για το κλείσιμο όλων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αποτελούν τη «ραχοκοκαλιά» της ελληνικής οικονομίας, ένα μέτρο που περιλαμβάνεται ξεκάθαρα στην έκθεση της επιτροπής Πισσαριδής και ζητά συγχωνεύσεις και εξαγορές των εν λόγω επιχειρήσεων για να καταλήξουν στα χέρια μεγαλύτερων επιχειρήσεων, δίνοντας τη χαριστική βολή σε εκατομμύρια οικογένειες που επιβιώνουν από τις μικρές επιχειρήσεις που λειτουργούν στη χώρα μας.

Μπορεί το κράτος να γίνει ασφαλιστής; Ποια θα ήταν η άριστη λύση;

Οι πρόσφατες πυρκαγιές και θεομηνίες, που λόγω κλιματικής αλλαγής θα εντείνονται συνεχώς, φέρνουν και πάλι στο προσκήνιο την ανάγκη ιδιωτικής ασφάλισης των περιουσιακών στοιχείων των πολιτών. Λέγεται –και σωστά– ότι στον κλάδο ασφάλισης υγείας και σύνταξης, ο ρόλος της ιδιωτικής ασφάλισης πρέπει να είναι συμπληρωματικός του δημοσίου συστήματος ασφάλισης. Όσον αφορά τους υπόλοιπους κλάδους ασφάλισης το Ελληνικό δημόσιο από καταβολής του ήταν ουσιαστικά απών. Όμως, με τον νόμο 4797/2021, το κράτος προσπαθεί να δημιουργήσει νέα δεδομένα και να μετατρέψει σε συμπληρωματικό τον ρόλο της ιδιωτικής ασφάλισης επιχειρήσεων, ή τουλάχιστον ένα κομμάτι του. Τα αποτελέσματα θα φανούν σε βάθος χρόνου αλλά το παρελθόν δεν μας κάνει να είμαστε αισιόδοξοι. Παρόλα αυτά προκύπτουν δύο σημαντικά ερωτήματα:

- Μπορεί το κράτος να αποζημιώσει σωστά και γρήγορα μια επιχείρηση έτσι ώστε αυτή άμεσα να λειτουργήσει και πάλι όπως πριν την ζημιά, κάτι απόλυτα αναγκαίο για την επιβίωσή της;

- Μπορεί ο επιχειρηματίας να επιλέξει να μην ασφαλιστεί σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία και να μείνει ήσυχος ότι θα αποζημιωθεί από το κράτος όταν θα συμβεί κάποιο ζημιογόνο γεγονός;

Ας δούμε τι προβλέπει ο πρόσφατος ψηφισθείς νόμος 4797. Ο νόμος αυτός δεν καλύπτει κατοικίες αλλά μόνο:

Α) Επιχειρήσεις: βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, εμπορικά καταστήματα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, επιχειρήσεις που ασκούν νόμιμη οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τη μορφή τους, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Στις επιχειρήσεις συμπεριλαμβάνονται και οι δημόσιες επιχειρήσεις, δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις, ανώνυμες εταιρείες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις ανήκουν οι γεωργικές και κτηνοτροφικές μονάδες, οι οποίες ανήκουν σε ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα ή και σε νομικά πρόσωπα.

Β) Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς: τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες ιδιωτικού δικαίου, τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους σκοπούς που ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο και δεν επιδιώκουν κέρδος, όπως φιλανθρωπικά σωματεία, κοινωφελή ιδρύματα και αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Αποζημίωση: Η αποζημίωση με την μορφή επιχορήγησης και εφάπαξ ενίσχυσης ως πρώτης αρωγής δύναται να παρέχεται από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με προτεραιοποίηση ατόμων με αναπηρία που ασκούν διοίκηση στην πληγείσα επιχείρηση ή άμεσα συγγενικών τους προσώπων που έχουν αναπηρία. Η επιχορήγηση καλύπτει υλικές ζημιές που προκλήθηκαν από θεομηνία σε στοιχεία ενεργητικού, όπως κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, πρώτες ύλες, εμπορεύματα, φορητά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, καθώς και αυτοκίνητα επαγγελματικής χρήσης, μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου και του εγγείου κεφαλαίου και των αποθηκευμένων προϊόντων, τα οποία καταγράφηκαν ως κατεστραμμένα. Η επιχορήγηση είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά

πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα.

ΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΝΕΦΕΛΩΔΗ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Μια πολύ θετική διάσταση του νόμου αποτελεί η πρόβλεψη για μια έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση η οποία ονομάζεται "πρώτη αρωγή". Η αρωγή αυτή ενεργοποιείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ο οποίος ορίζει και το ύψος του ποσού καθώς και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, τον τρόπο καταβολής, τα δικαιολογητικά και κάθε τι σχετικό με αυτήν. Το ποσό αυτό της πρώτης αρωγής συμψηφίζεται με την τελική αποζημίωση που θα λάβει ο δικαιούχος αλλά μέχρι το 50% οπότε το υπόλοιπο 50% είναι κέρδος για τον ζημιωθέντα επιχειρηματία.

Τα νεφελώδη σημεία του νόμου

Αν εμπιστευτούμε το παρελθόν αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης δεν μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι ούτε για το ύψος της αποζημίωσης ούτε για τον χρόνο καταβολής της αλλά ούτε και για το αν θα ληφθεί τελικά η αποζημίωση. Ας δούμε μερικές γκρίζες ζώνες:

- Σύμφωνα με το άρθρο 6 του νόμου, με απόφαση του αρμόδιου αντιπεριφερειάρχη συστήνονται επιτροπές κρατικής αρωγής οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών καθώς και για την συγκέντρωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών τα οποία καθορίζονται από απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Σε αυτές τις επιτροπές θα πρέπει να απευθυνθούν οι άμεσα πληγέντες για να ενημερωθούν για τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά τα οποία θα πρέπει να συγκεντρώσουν. Τίθεται το ερώτημα κατά πόσο θα είναι ευέλικτες και λειτουργικές αυτές οι επιτροπές.

- Το ποσό της αποζημίωσης δεν προσδιορίζεται ούτε ονομαστικά ούτε ποσοστιαία. Δηλαδή δεν γνωρίζουμε ούτε αν υπάρχει πλαφόν αποζημίωσης ούτε αν θα υπάρξει ποσοστό αποζημίωσης επί της ζημιάς (πχ 50% ή 80% ή 100%). Αυτά θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών όπως και όλες οι διαδικασίες και προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης.

- Ένα ακόμα νεφελώδες σημείο του νόμου αποτελούν τους πόρους του ταμείου, οι οποίοι σύμφωνα με το άρθρο 14 προέρχονται από:

- α) εισφορές ιδιωτών στον Λογαριασμό Κρατικής Αρωγής ο οποίος συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος,

- β) ποσά που έχουν αναζητηθεί ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και αφορούν σε κάθε είδους ενίσχυση που έχει δοθεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα μετά από θεομηνία, τα οποία και αποδίδονται στο Ταμείο μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού,

- γ) επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται κατ' έτος με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών

Δηλαδή στην ουσία οι πόροι του θα προέρχονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό εκτός αν θεωρηθεί ότι οι εθελοντικές εισφορές ιδιωτών και η φιλανθρωπία θα καλύψουν το κόστος μιας τέτοιας δαπάνης η οποία είναι απρόβλεπτη και απροσδιόριστη.

ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Προσωπικά θεωρώ ότι σε καμία περίπτωση το κράτος δεν μπορεί να παίξει τον ρόλο της ασφαλιστικής εταιρείας. Παρά την καλή προαίρεση για

συνδρομή στα προβλήματα που προκαλούν οι θεομηνίες, οι οποίες θα ενταθούν όσο η κλιματική αλλαγή εξελίσσεται, εκ των πραγμάτων οι βραδυκίνητες και γραφειοκρατικές του διαδικασίες και δομές, θα προκαλέσουν περισσότερα προβλήματα από όσα επιδιώκουν να λύσουν. Επιπλέον μπορεί να δώσουν ένα λάθος μήνυμα και πολλές επιχειρήσεις να πάψουν να ασφαρίζονται πιστεύοντας ότι είναι καλυμμένες από τον νέο νόμο. Τέλος, η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού θα είναι δυσβάστακτη εκτός αν οι αποζημιώσεις θα είναι ελάχιστες σε ποσοστό επί των ζημιών.

Σε αντιδιαστολή, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια περιέχουν πολλές περισσότερες καλύψεις πχ πυρκαγιά από οποιαδήποτε αιτία, κακόβουλες και τρομοκρατικές ενέργειες, θραύση σωληνώσεων, αστική ευθύνη προς τρίτους, μηχανικές βλάβες, έξοδα μηχανικών, αποκομιδή ερειπίων και δεκάδες άλλες μικρότερες αλλά πολύτιμες για την λειτουργικότητα των επιχειρήσεων καλύψεις. Οι αποζημιώσεις δίνονται πολύ γρήγορα και με ευέλικτες διαδικασίες και οι επιχειρήσεις άμεσα αποκαθιστούν τις προ ζημιών λειτουργίες τους. Αυτό που θα μπορούσε να γίνει και να δώσει μια οριστική λύση στο πρόβλημα προστασίας κάθε είδους ακινήτου στην χώρα, θα ήταν η θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής ασφάλισης κτηρίων, με πλήρη φοροαπαλλαγή των ασφαλιστρών και με τροποποίηση του νόμου που σχολιάζουμε έτσι ώστε να καλύπτει μόνο τις απαλλαγές των ασφαλιστηρίων συμβολαίων οι οποίες και θα καθοριστούν με σαφήνεια.

Για παράδειγμα στην κάλυψη του σεισμού οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν στα προγράμματά τους μια απαλλαγή 2% επί του κεφαλαίου ασφάλισης. Δηλαδή αν ένα ακίνητο είναι ασφαλισμένο για 200.000€ κεφάλαιο, τα πρώτα 4000€ θα πρέπει να τα καλύψει ο ίδιος ο ασφαλισμένος σε περίπτωση ζημιών από σεισμό. Θα μπορούσε το κράτος να δεσμευτεί ότι θα πληρώσει αυτό το ποσό της απαλλαγής, παρά να υπόσχεται "καθολική ασφάλιση" κάτι το οποίο είναι ουσιαστικά ανέφικτο. Στις υπόλοιπες καλύψεις όπως καιρικά φαινόμενα πυρκαγιές από δάσος κλπ οι απαλλαγές είναι πολύ μικρότερες ή και μηδενικές, οπότε η επιβάρυνση θα ήταν σημαντικά λιγότερη για τον κρατικό προϋπολογισμό.

Εφαρμόζοντας την υποχρεωτική ασφάλιση κτηρίων θα εξασφαλίσαμε τα εξής σημαντικότερα και κρίσιμα οφέλη:

- Τα ασφαλιστήρια των κτηρίων θα έπεφταν σε πολύ χαμηλό επίπεδο και ο καθένας θα μπορούσε να ασφαλίσει την ακίνητη περιουσία του με ελάχιστο κόστος

- Οι αποζημιώσεις μετά από κάθε καταστροφικό γεγονός θα ήταν άμεσες αμέριτες χωρίς "κούρεμα" και φυσικά χωρίς ατέρμονες γραφειοκρατικές διαδικασίες και καθυστερήσεις

- Ως συνέπεια των άμεσων και δίκαιων αποζημιώσεων θα είχαμε σύντομη αποκατάσταση των ζημιών με άνηση της οικοδομικής δραστηριότητας στην πληγείσα περιοχή μείωση ανεργίας έστω και προσωρινή και φυσικά ενίσχυση του κρατικού προϋπολογισμού και των ταμείων από την είσπραξη ΦΠΑ και εισφορών

- Ταυτόχρονα το κράτος θα είχε πολύ σημαντικά έσοδα από τον φόρο ασφαλιστρών ο οποίος σήμερα είναι 15% αλλά και επί των κερδών των ασφαλιστικών εταιρειών.

Μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορεί να μετατραπεί μια τραγωδία σε δημιουργική ευκαιρία. Το μόνο που δυστυχώς δεν μπορεί να αντικατασταθεί είναι οι ανθρώπινες ζωές... Είναι απορίας άξιον που δεν συζητούνται με δημιουργικό τρόπο λύσεις οι οποίες αφήνουν τους πάντες κερδισμένους.

Μπορεί να υπάρξει επιχειρηματικό κράτος;

Οι απανταχού –και ιδιαίτερα στην Ελλάδα– κρατολάτρες ας μην σπεύσουν να ζητοκραυγάσουν. Το συναρπαστικό και εντυπωσιακά τεκμηριωμένο βιβλίο της καθηγήτριας Οικονομικών στο πανεπιστήμιο του Σάσσεξ, Marianna Mazzucato, με τίτλο Το Επιχειρηματικό Κράτος, συνιστά μεν ισχυρή και πειστική συνηγορία υπέρ του ρόλου του κράτους στην ανάπτυξη και προώθηση της καινοτομίας, αλλά οδηγεί σε ένα καίριο ερώτημα: για ποιο κράτος κάνει λόγο η συγγραφέας –η οποία, αρκετά χρόνια τώρα, ασχολείται με την σχέση χρηματοπιστωτικών αγορών, καινοτομίας και μεγέθυνσης; Το δε ερώτημα είναι σημαντικό διότι φέρνει στην επιφάνεια γεγονότα και εξελίξεις που αναφέρονται σε ένα «έξυπνο» και καινοτόμο κράτος, και όχι σε μία κλειστή και απόλυτα διεφθαρμένη κρατική οντότητα που απομυζά πόρους και ευφυΐα χωρίς να παράγει και, κυρίως, χωρίς να πρωτοτυπεί.

Έτσι, το βιβλίο ανατέμνει κυρίως τις διάφορες παραγωγικές και καινοτόμες πτυχές του ομοσπονδιακού αμερικανικού κράτους και ερευνά σε βάθος ποιες είναι οι αναπτυξιακές-τεχνολογικές λειτουργίες του. Τα στοιχεία που καταθέτει είναι εντυπωσιακά και σίγουρα προκαλούν σκέψη και προβληματισμό σε όσους μπορούν να έχουν παρόμοιες ιδιότητες.

Με επιμελητή τον καθηγητή Τεχνολογικής και Οικονομικής Στρατηγικής του ΕΒΕΟ κ. Γιάννη Καλογήρου, που έγραψε και την εισαγωγή (εκδόσεις Κριτική), το βιβλίο θέτει ένα σημαντικό αφετηριακό ερώτημα: Γιατί στην Ευρώπη δεν έχουμε μία Silicon Valley, ούτε εκείνες τις «παράξενες» δημιουργικές εταιρείες, όπως η Apple, η Amazon, η Google και άλλες, που είναι αμερικανικές κατά βάση; Η συμβατική απάντηση είναι ότι οι πιο πάνω εταιρείες γεννήθηκαν χάρη στα κεφάλαια επιχειρηματικής συμμετοχής, τα διάσημα VCs και τον δυναμισμό των επιχειρηματιών που δραστηριοποιήθηκαν εκεί.

Όχι, απαντά η Mazzucato. Έπειτα από ενδελεχή

έρευνα για το τι πραγματικά συνέβη, θεωρεί ότι η συγκεκριμένη απάντηση (αν και ευρέως διαδεδομένη) είναι λανθασμένη, επειδή είναι η μισή αλήθεια. Υπάρχει, υποστηρίζει, και μία άλλη καθοριστική πτυχή –η «δημόσια όψη» της ιστορίας, ο ρόλος του κράτους και της δημόσιας χρηματοδότησης– που αποσιωπάται, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο τη μελλοντική δημόσια χρηματοδότηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Τι επομένως συμβαίνει πραγματικά; Τα μεν VCs εμπλέκονται αρκετά αργότερα στο «παιχνίδι», καθώς –παρά τα περὶ του αντιθέτου λεγόμενα– αποστρέφονται σε σημαντικό βαθμό την αβεβαιότητα. Αυτήν που ο οικονομολόγος Frank Knight (1916 και 1921) διαφοροποιεί από το ρίσκο, καθ' όσον πρόκειται για τυχαία έκβαση με άγνωστη πιθανότητα, που δεν μπορεί να υπολογιστεί (ενώ το ρίσκο είναι τυχαία έκβαση, με δυνάμεις να εκτιμηθούν πιθανότητες).

Συνεπώς, το ξεπέραςμα της αβεβαιότητας αυτής εξαρτάται από τον δυναμισμό του επιχειρηματία, ο ρόλος του οποίου όμως ενισχύεται στα πρώτα στάδια από την δημόσια χρηματοδότηση. Έτσι, νέοι και τολμηροί επιχειρηματίες τύπου Στηβ Τζομπς μπορούν να σερφάρουν πάνω στο κύμα των νέων ρηξικέλευθων τεχνολογιών, την δημιουργία των οποίων χρηματοδότησε από νωρίς αυτός ο «υποεκτιμημένος επιχειρηματίας της Αμερικής» (σύμφωνα με τους New York Times) που είναι το ομοσπονδιακό κράτος και που αποτελεί, κατά την Mazzucato, το πιο επιτυχημένο Επιχειρηματικό Κράτος, το οποίο όμως λειτουργεί στον πιο «απίθανο με βάση την κρατούσα αντίληψη τόπο», στις ΗΠΑ. Δεν πρόκειται δηλαδή για ένα κράτος διαπλοκής, που «κτίζει» πελατειακά κυκλώματα, αλλά για ένα πεδίο καινοτομίας και έξυπνης ανάπτυξης.

Πρόκειται για ένα κράτος που έχει ως αποστολή του και στρατηγική κατεύθυνση την επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη, που δεν περιορίζεται

μόνον στην εξυπηρέτηση όσων στόχων συνδέονται με τις «στρατιωτικές βιομηχανικές» επιδιώξεις του, αλλά επεκτείνεται και σε άλλους τομείς, οι οποίοι συνδέονται με τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η σύγχρονη κοινωνία –όπως είναι η υγεία, η ενέργεια, η κλιματική αλλαγή.

Η λειτουργία του αμερικανικού Επιχειρηματικού Κράτους, γράφει στην εισαγωγή του ο καθηγητής Γιάννης Καλογήρου, στηρίζεται σε έναν συνδυασμό συντονισμένου σχεδιασμού και αποκεντρωμένης υλοποίησης. Συγκροτείται από ένα δίκτυο 16 έως 17 δυναμικών, αποκεντρωμένων ημιαυτόνομων δημοσίων οργανισμών, με μεγάλους προϋπολογισμούς. Οι δημόσιοι αυτοί οργανισμοί συντονίζονται από υπερκείμενα θεματικά υπουργεία αλλά δεν διευθύνονται από αυτά, προσελκύουν τεχνογνωσία και στελέχη υψηλής εκπαίδευσης και γνώσης και δεν χρηματοδοτούν μόνον την βασική έρευνα, αλλά φτάνουν αρκετά χαμηλά (πολύ κοντά στην αγορά) στην αλυσίδα ανάπτυξης ριζικών καινοτομιών, έως και την πρώτη χρηματοδότηση τεχνολογικών εταιρειών.

Γιατί, όμως, η Mazzucato χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο κράτος –και ορισμένα άλλα στον κόσμο – ως επιχειρηματικό; Όπως η ίδια εξήγησε στην ακρόαση του βρετανικού Κοινοβουλίου (στη συζήτηση για τις προτεραιότητες της επιστημονικής έρευνας το 2025), η επιχειρηματικότητα για αυτήν δεν περιορίζεται στην ίδρυση ή την λειτουργία μιας επιχείρησης, ούτε αναφέρεται αποκλειστικά στις νεοφυείς επιχειρήσεις (startups), τα κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (VCs) και τους πειραματιστές μάστορες του γκαράζ (garage tinkers), αλλά αφορά την προθυμία και την ικανότητα να αναλάβει ρίσκο κάποιο οικονομικό υποκείμενο (δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας) και να αναμετρηθεί με την ακραία αβεβαιότητα στην ανάπτυξη της καινοτομίας και ιδίως της ριζικής καινοτομίας.

Μόνο η μετανάστευση μπορεί να σώσει το κράτος πρόνοιας

Περίληψη: Θα είναι δύσκολο να πεισθούν οι πολίτες να δεχτούν περισσότερους μετανάστες, αλλά οι πλούσιες χώρες δεν έχουν πολλές άλλες επιλογές. Εάν δεν μπορούν να προσελκύσουν περισσότερους εργαζομένους από αλλού, θα αντιμετωπίσουν δημογραφική καταστροφή.

Τις επόμενες δεκαετίες, ο ανεπτυγμένος κόσμος θα αντιμετωπίσει μια αποθαρρυντική δημογραφική πρόκληση. Καθώς το προσδόκιμο ζωής ανεβαίνει και τα ποσοστά γονιμότητας μειώνονται στην Βόρεια Αμερική, την Ευρώπη και τις χώρες του Ειρηνικού, Αυστραλία, Ιαπωνία και Νέα Ζηλανδία, οι πληθυσμοί σε ηλικία συνταξιοδότησης θα αυξηθούν, ενώ οι εργατικές δυνάμεις θα συρρικνωθούν. Οι πλούσιες χώρες, με άλλα λόγια, εξαντλούνται από νέους.

Η λύση είναι ταυτόχρονα απλή και πολιτικά δύσκολη: Τις προσεχείς δεκαετίες, οι πλούσιες χώρες θα πρέπει να ανοίξουν τα σύνορά τους σε περισσότερους εργαζομένους από φτωχότερες χώρες. Σε μια περίοδο αυξανόμενου εθνικισμού και ξενοφοβίας, η έκκληση για αυξημένη μετανάστευση μπορεί να μην είναι δημοφιλής. Για να μετριάσουν τις δικαιολογημένες ανησυχίες για ταχεία πολιτισμική αλλαγή, τα ανεπτυγμένα έθνη μπορούν να δανειστούν [στοιχεία] από τα υφιστάμενα μοντέλα μετανάστευσης –ιδίως εκείνα του Καναδά, της Σιγκαπούρης και των χωρών του Περσικού Κόλπου που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των αγορών εργασίας χωρίς να διαταράσσουν την κοινωνική συνοχή. Θα είναι δύσκολο να πεισθούν οι πολίτες

να δεχτούν περισσότερους μετανάστες, αλλά οι πλούσιες χώρες δεν έχουν πολλές άλλες επιλογές.

ΤΟ ΓΚΡΙΖΑΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ

Ένας τρόπος για να κατανοηθεί η τεράστια ανάγκη για μετανάστες σε πλούσιες χώρες είναι να υπολογισθεί το αποτέλεσμα της απουσίας τους. Τι θα συνέβαινε αν ο ανεπτυγμένος κόσμος έκλεινε τα σύνορά του και δεν δεχόταν περισσότερους μετανάστες; Χάρη στη μείωση της γονιμότητας και την αύξηση των ποσοστών μακροζωίας, οι πλούσιες χώρες θα έχουν συνολικά 120 εκατομμύρια λιγότερα άτομα ηλικίας μεταξύ 25 και 64 το 2050 από όσα είχαν το 2020, μια μείωση κατά 18%.

Καθώς οι πληθυσμοί σε ηλικία εργασίας σε ολόκληρο τον ανεπτυγμένο κόσμο θα έχουν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής, θα αυξηθεί ο πληθυσμός των ατόμων ηλικίας άνω των 65 ετών κατά 95 εκατομμύρια μέχρι το 2050, μια αύξηση κατά 38%. Οι τάξεις των ατόμων άνω των 80 ετών θα διογκωθούν κατά 61 εκατομμύρια, αύξηση κατά 91%. Το σύνολο των πληθυσμών ηλικίας άνω των 65 ετών στις πλούσιες χώρες θα αυξηθεί κατά περίπου 95 εκατομμύρια, ενώ εν τη ελλείψει μετανάστευσης, αυτές οι οικονομίες θα χάσουν 120 εκατομμύρια άτομα σε ηλικία εργασίας.

Αυτές οι ριζικές δημογραφικές αλλαγές δημιουργούν αρκετές μείζονες ανησυχίες. Κάθε ανεπτυγμένη χώρα έχει ένα σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που επιδιώκει να εξασφαλίσει εισόδημα για τους

ηλικιωμένους. Τέτοια συστήματα, είτε δημόσια είτε ιδιωτικά, εξαρτώνται σχεδόν πάντα από την συλλογή εισφορών από τους νέους για την υποστήριξη των ηλικιωμένων. Ομοίως, τα κόστη υγειονομικής περίθαλψης είναι πολύ υψηλότερα για τους ηλικιωμένους από όσο για τους νέους, επομένως σχεδόν κάθε πλούσια χώρα βασίζεται σε εισφορές από τους νέους για την κάλυψη των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης των ηλικιωμένων. Και καθώς οι άνθρωποι γερνούν πολύ, χρειάζονται περισσότερη υποστήριξη έντασης εργασίας –από την προσωπική φροντίδα έως την βοήθεια στο νοικοκυριό και μέχρι την υγειονομική περίθαλψη. Μια σύγχρονη οικονομία πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει το εργατικό δυναμικό για να καλύψει τις αυξανόμενες απαιτήσεις ενός γηράσκοντος πληθυσμού.

Με τη μείωση του πληθυσμού ηλικίας εργασίας και την αύξηση του πληθυσμού των ηλικιωμένων, αυτές οι παραδοσιακές ρυθμίσεις σε πλούσιες χώρες αντιμετωπίζουν την πιθανότητα της κατάρρευσης. Παλαιότερα, όταν η δημογραφική πυραμίδα είχε μια ευρεία βάση –πολύ περισσότερους νέους απ' όσους ηλικιωμένους– αυτά τα συστήματα κοινωνικής προστασίας για τους ηλικιωμένους ήταν σε θέση να λειτουργήσουν με σχετικά χαμηλό κόστος. Στον ανεπτυγμένο κόσμο, ο λόγος των ατόμων ηλικίας 25 έως 64 ετών έναντι εκείνων στα 65 και άνω ήταν 5,7 προς 1 το 1960 και 4,16 προς 1 το 1990. Ωστόσο, τα τελευταία 30 χρόνια, ο λόγος αυτός μειώθηκε σε 2,76 προς 1.

Η ΠΡΩΤΗ ΧΩΡΑ ΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΕΠΙΣΗΜΟ ΚΡΑΤΟΣ

Συμπληρώνοντας 200 χρόνια ανεξαρτησίας, η Ελλάδα δεν μπορεί να ξεχάσει την προσφορά ενός μικρού αλλά περήφανου κράτους της Καραϊβικής

Ο ερχομός του 2021 είναι για όλον τον πλανήτη η χρόνια που -ελπίζουμε- θα επιστρέψει η κανονικότητα στις ζωές μας. Για την Ελλάδα όμως έχει ακόμα μια ιδιαιτερότητα. Φέτος συμπληρώνονται 200 χρόνια από την Επανάσταση που οδήγησε στην αναγνώριση του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους. Ταυτόχρονα, πριν λίγες μέρες συμπληρώθηκαν, 199 χρόνια αυτή τη φορά, από τη στιγμή που η Ελληνική Επανάσταση αναγνωρίστηκε επισήμως για πρώτη φορά από μια κρατική οντότητα. Πρόκειται για την Αϊτή, ένα μικρό και φτωχό κράτος της Καραϊβικής με τρομερή ιστορία και αγώνες ενάντια στην Αποικιοκρατία.

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΗ

Ήταν η 15η Ιανουαρίου του 1822 όταν ο Πρόεδρος της Αϊτής Μπουαγιέ υπέγραψε μια επιστολή προς τον Αδαμάντιο Κοραή στην οποία ουσιαστικά αναγνώριζε το δικαίωμα του ελληνικού λαού στην αυτοδιάθεσή του. Είχε προηγηθεί μια επιστολή των Ελλήνων Επαναστατών που ζητούσαν από τον Μπουαγιέ οικονομική ή στρατιωτική βοήθεια στη μάχη εναντίον των Οθωμανών. Η Αϊτή, καταστραμμένη οικονομικά από τον πρόσφατο αγώνα για την ανεξαρτησία της, δεν μπορούσε να ανταποκριθεί θετικά.

Στη μακροσκελή επιστολή του ο Μπουαγιέ εξηγούσε τους λόγους που δεν θα μπορούσε να βοηθήσει υποσχόμενος όμως ότι θα έκανε ό,τι μπορεί για να βοηθήσει τους Έλληνες στον ύψιστο σκοπό της απελευθέρωσής τους.

Η ίδια η Αϊτή είχε κηρύξει την ανεξαρτησία της από τους αποικιοκράτες Γάλλους, λίγα χρόνια πριν, την Πρωτοχρονιά του 1804 και ταυτόχρονα καταργούσε τη δουλεία εμπνεόμενη από τις ιδέες του Διαφωτισμού και αναζητώντας τρόπο να γλυτώσει

υπέρογκα ποσά σε αποζημιώσεις Γάλλων δουλεμπόρων. Υπάρχουν μάλιστα κάποιοι ιστορικοί που τονίζουν πως η Αϊτή τελικά έστειλε προς πώληση ένα φορτίο καφέ ιδιαίτερα πολύτιμο εκείνη την εποχή, προκειμένου να πωληθεί και να χρηματοδοτηθεί ο Αγώνας των Ελλήνων.

Σε κάθε περίπτωση, καλό είναι αυτή την ιδιαίτερα συμβολική χρονιά για τη χώρα να μην ξεχαστεί η βοήθεια της μικρής αυτής χώρας. Η αρχή πάντως έχει γίνει. Όταν επλήγη από έναν πανίσχυρο σεισμό πριν μια δεκαετία, η Ελλάδα ήταν η πρώτη που έστειλε βοήθεια εν μέρει ανταποδίδοντας τη στάση της χώρας εκείνον τον τόσο κρίσιμο Γενάρη του 1822.

Η επιστολή του Πιέρ Μπουαγιέ «Ελευθερία... Ισότης

Ιωάννης Πέτρου Βόγερ, πρόεδρος του Χαϊτίου, προς τους Πολίτες της Ελλάδος Α. Κοραήν, Κ. Πολυχρονιάδην, Α. Βογοριδίην και Κ. Κλωνάρην.

Εις τα Παρίσια

Πριν ή δεχθώμεν την επιστολή υμών, σημειομένην εκ Παρισίων τη 20η παρελθόντος Αυγούστου, έφθασεν ενταύθα η είδησις της επαναστάσεως των συμπολιτών υμών κατά του δεσποτισμού, του επί τρεις περίπου διαρκέσαντος εκατονταετηρίδας. Μετά μεγάλου ενθουσιασμού εμάθομεν ότι η Ελλάς αναγκασθείσα τέλος πάντων εδράξατο των όπλων, ίνα κτήσεται της ελευθερίας αυτής και την θέσιν, ήν μεταξύ των εθνών του κόσμου κατείχε.

Μία τόσο ωραία και τόσο νόμιμος υπόθεσις, και προ πάντων αι συνοδευόμεναι ταύτην πρώται επιτυχίαι, ουκ εισίν αδιάφοροι τοις Χαϊτίοις, οίτινες, ως οι Έλληνες επί πολύν καιρόν έκλινον τον αυχένα υπό ζυγόν επονεϊδιστον και δια των αλύσεων αυτών συνέτριψαν την κεφαλήν της τυραννίας.

Ευχρηθέντες προς τον ουρανό, όπως υπερασπι-

στή τους απογόνους του Λεωνίδου, εσεκφθημεν ίνα συντρέξωμεν τας γενναίας δυνάμεις τούτων, ει μη διά στρατευμάτων και πολεμοφοδίων, τουλάχιστον διά χρημάτων, ως χρησίμων εσομένων διά προμήθειαν όπλων, ών έχετε ανάγκην. Συμβεβηκότα όμως, επιβαλόντα τη πατρίδι ημών μεγάλην ανάγκην. επησχόλησαν όλον το χρηματικόν, εξ ου η Διοίκησις ηδύνατο καταβάλει μέρος. Σήμερον έτι η επανάστασις, η κατά το ανατολικόν μέρος της νήσου επικρατούσα, υπάρχει νέον προς την εκτέλεσιν αυτού του σκοπού κώλυμα. Επειδή το μέρος όπερ ηνώθη μετά της Δημοκρατίας, ής προεδρεύω, υπάρχει εν μεγίστη ενδεία και προκαλει δικαίως μεγάλην του ταμείου ημών την δαπάνην. Εάν δ' επέλθωσι κατάλληλοι, ως επιθυμούμεν, αι περιστάσεις, τότε βοηθήσωμεν προς τιμήν ημών τοις τέκνοις της Ελλάδος, όσον δυνηθώμεν.

Πολίται, διερμηνεύσατε προς τους συμπατριώτας υμών τας θερμοτέρας ευχάς, άς λαός του Χαϊτίου αναπέμπει υπέρ της ελευθερώσεως αυτών. Οι μεταγενέστεροι Έλληνες ελπίζουν εν τη αναγεννημένη ιστορία τούτων άξια της Σαλαμίνας τρόπαια. Είθε παρόμοιοι τοις προγόνοις αυτών αποδεκνυόμενοι και υπό των διαταγών του Μιλτιάδου διευθυνόμενοι, δυνηθώσιν εν τοις πεδίοις του νέου Μαραθώνος τον θρίαμβον της ιεράς υποθέσεως, ήν επεχείρησαν υπέρ των δικαιωμάτων αυτών, της θρησκείας και της πατρίδος. Είθε, τέλος, διά των φρονίμων διατάξεων αυτών μνημονευθώσιν εν τη ιστορία οι κληρονόμοι της καρτερίας και των αρετών των προγόνων»

Τη 15η Ιανουαρίου 1822 και 19η της Ανεξαρτησίας.

Διαφορά μεταξύ κράτους και έθνους

Το κράτος και το έθνος είναι δύο από τις πιο συγκεχυμένες λέξεις ανεξάρτητα από το ότι υπάρχει μια σαφής διαφορά μεταξύ των δύο. Ένα έθνος αναφέρεται συχνά ως κράτος μέλος στους παγκόσμιους φορείς όπως ο ΟΗΕ.

Τι είναι ένα έθνος;

Ένα έθνος είναι μια ομάδα ανθρώπων που μοιράζονται την κοινή πολιτιστική κληρονομιά, μια σύνδεση λόγω της κοινής ιστορίας και των γεωγραφικών ορίων. Οι άνθρωποι μπορούν ή όχι να μοιράζονται τις ίδιες παραδόσεις, αξίες, γλώσσα και θρησκεία. Υπάρχουν παραδείγματα εθνών που είναι πολυπολιτισμικά και έχουν άτομα με διαφορετικές παραδόσεις και έθιμα και μιλούν ακόμη και διαφορετικές γλώσσες. Ένα εξαιρετικό παράδειγμα ενός έθνους που είναι ένα γλάστρες γλωσσών είναι η Ινδία που έχει ενότητα στην πολυμορφία. Ακόμη και σε μια τέτοια χώρα, υπάρχει ένα κοινό νήμα εθνικισμού που ενώνει τους ανθρώπους και δημιουργεί την έννοια ενός έθνους. Μερικές φορές οι άνθρωποι ορίζουν το έθνος χωρίς την απαίτηση να έχουν

τα ίδια όρια. Για παράδειγμα, ο κουρδικός λαός αν και δεν ζει μέσα στα ίδια σύνορα (ζει στο Ιράν, το Ιράκ και την Τουρκία) θεωρεί τον εαυτό του ως μέλος των κουρδικών εθνών. Αυτό όμως δεν γίνεται αποδεκτό από τις περισσότερες χώρες.

Οι ιθαγενείς Αμερικανοί είναι γνωστοί ως έθνος αμερικανών ιθαγενών.

Τι είναι το κράτος;

Από την άλλη πλευρά, ένα κράτος ορίζεται στην πολιτική επιστήμη ως ένα κομμάτι γης με κυρίαρχη κυβέρνηση. Ένα κράτος είναι η πολιτική μονάδα που έχει την κυρίαρχη εξουσία πάνω σε ένα κομμάτι γης. Ένα κράτος μπορεί επίσης να οριστεί ως κοινότητα που ζει υπό την εξουσία της κυβέρνησης. Αυτό το κράτος είναι επίσης μια οργανωμένη κοινότητα σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Υπάρχουν κράτη που είναι επίσης έθνη και σε τέτοιες περιπτώσεις ονομάζονται έθνη-κράτη. Η κατάσταση είναι ενο-

χλητική όταν ένα κράτος επικαλύπτει τα όρια πολλών εθνών και αυτό συμβαίνει όταν υπάρχουν συχνά εμφύλιοι πόλεμοι. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 195 έθνη (συμπεριλαμβανομένων των εθνικών κρατών).

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ κράτους και έθνους;

- Ένα έθνος είναι μια ομάδα ανθρώπων που μοιράζονται την κοινή πολιτιστική κληρονομιά, μια σύνδεση λόγω της κοινής ιστορίας και των γεωγραφικών ορίων.

- Από την άλλη πλευρά, ένα κράτος ορίζεται ως ένα κομμάτι γης με κυρίαρχη κυβέρνηση. Ένα κράτος είναι η πολιτική μονάδα που έχει την κυρίαρχη εξουσία σε ένα κομμάτι γης. Ένα κράτος μπορεί επίσης να οριστεί ως κοινότητα (οργανωμένη) σε μια συγκεκριμένη περιοχή που διέπεται από μια συγκεκριμένη κυβέρνηση.

- Ένα έθνος δεν δημιουργεί νόμους. Ένα έθνος έχει έθιμα και παραδόσεις. Αλλά ένα κράτος δημιουργεί νόμο.

- Οι άνθρωποι σε ένα έθνος δεν χρειάζεται να μοιράζονται τη γλώσσα ή τις παραδόσεις πάντα για να αποκαλούνται έθνος. Για παράδειγμα, το ινδικό έθνος ή το αμερικανικό έθνος δημιουργείται από ανθρώπους που μιλούν πολλές γλώσσες και έχουν διαφορετικές παραδόσεις. Σε ένα κράτος, οι άνθρωποι συλλέγονται από το νόμο ή την κυρίαρχη δύναμη που κατέχει ο κυρίαρχος ή η κυβέρνηση.

- Ένα έθνος είναι περισσότερα πολιτικός και πολιτιστικός συνδυασμός. Ένα κράτος είναι ένας πολιτικός και δικαστικός συνδυασμός.

- Ένα έθνος που καλείται έθνος δεν πρέπει απαραίτητα να βρίσκεται εντός των ίδιων ορίων. Για παράδειγμα, οι Εβραίοι είναι σε όλο τον κόσμο. Ωστόσο, ονομάζονται και το εβραϊκό έθνος. Ένα κράτος για να ονομαστεί κράτος χρειάζεται σαφώς έναν συγκεκριμένο τομέα στον οποίο κατέχει την εξουσία.

- Υπάρχουν κράτη που είναι επίσης έθνη και, σε τέτοιες περιπτώσεις, ονομάζονται έθνη-κράτη.

- Ένα κράτος μπορεί επίσης να είναι μια αναφορά στις επαρχίες μιας χώρας όπως στην Αμερική.

Μπορεί το ψηφιακό κράτος να είναι πελατειακό;

Αποτελεί μέρος του πολιτικού αφηγήματος της κάθε κυβέρνησης ότι οι ευρωπαϊκοί στόχοι που υποστηρίζονται από το Ταμείο Ανάκαμψης, δηλαδή, η πράσινη μετάβαση της οικονομίας και ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους, αποτελούν αντικείμενα που δεν έχουν ιδεολογικό στίγμα. Αποτελούν οιονεί οικουμενικούς στόχους.

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΗ*

Η προσπάθεια της κάθε κυβέρνησης γίνεται ευκολότερη, επειδή η αξιωματική αντιπολίτευση, συνολογεί ότι οι «νέες» πολιτικές δεν έχουν ιδεολογικό πρόσημο. Πλην, όμως, για να γίνει πράξη το αφήγημα απαιτείται μια εντελώς διαφορετική στρατηγική για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση την οποία δεν έχουν παρουσιάσει ούτε η αξιωματική αντιπολίτευση ούτε η κυβέρνηση.

Η ανιστορική προσέγγιση των δύο μεγάλων κομμάτων στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση συμβάλλει στην συσκότιση του πρόσφατου αμαρτωλού παρελθόντος της. Έχουν, όμως, καλούς λόγους για αυτό και τα δύο κόμματα εξουσίας διότι, δεν κατάφεραν να διαχειριστούν τους πακτωλούς των ευρώ που εισέρευσαν στην χώρα και που αρκούσαν για να μετασχηματιστούν χώρες πολύ μεγαλύτερες και με πολύ πιο περίλοκα προβλήματα από εκείνα της Ελλάδας.

Πέραν αυτού, η διαπλοκή της εξουσίας με ιδιωτικά συμφέροντα στον χώρο της ψηφιακής τεχνολογίας οδήγησε στην ανυπαρξία ενός στρατηγικού σχεδίου πλεύσης καθώς και κανόνων για την εκτέλεση των έργων που να εγγυώνται την διαφάνεια και την λογοδοσία.

Δράσεις τεχνολογικού εκσυγχρονισμού στην Ελλάδα

Σε κάθε περίπτωση, η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών στην διαδικασία οργάνωσης και λειτουργίας της διοίκησης δεν είναι καινούρια στην Ελλάδα. Δράσεις τεχνολογικού εκσυγχρονισμού υπήρχαν, ήδη, στα μεσογειακά ολοκληρωμένα προγράμματα, ακολούθως, δε, στο δεύτερο και στο τρίτο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης. Μάλιστα, στο τρίτο πρόγραμμα είχε προβλεφθεί χρηματοδότηση που άγγιζε τα 3 δισ. ευρώ, με σκοπό την αναδιοργάνωση και, κυρίως, τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Ακολούθησε ένα τέταρτο πρόγραμμα μέσω του οποίου επιχειρήθηκε να κλείσουν κάποιες από τις εκκρεμότητες των προηγούμενων.

Ο απολογισμός εκείνων των προσπαθειών μπορεί να φιλοτεχνήσει μια πανοραμική εικόνα του ελληνικού πελατειακού πολιτικο-διοικητικού συστήματος: κατακερματισμός έργων, έργα άχρηστα, ημιτελή και περιττά, κατασπατάληση πόρων, διαπλοκή και ευνοιοκρατία σ' όλα τα επίπεδα διοίκησης, από το υπουργικό/πρωθυπουργικό μέχρι την εν πολλοίς αμαρτωλή περιπεσούσα «Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ». Εάν ανατρέξει κανείς στις δράσεις και τα προγράμματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (όπως είθισται να αποκαλούνται οι απλές ψηφιακές εφαρμογές στην Ελλάδα) θα δει να επαναλαμβάνονται fancy τίτλοι, οι περισσότεροι εκ των οποίων δεν συνδεδεσαν, ποτέ, κάποια εφαρμογή. Εν τέλει, κάποια σημαντικά έργα, όπως το TAXIS η η μηχανοργάνωση του ΙΚΑ ολοκληρώθηκαν, μετά κόπων

και βασάνων, αλλά είναι υποπολλαπλάσια των δυνατοτήτων που είχαμε και των ευκαιριών που ανοίγονταν μπροστά μας.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση παρέμεινε πολύ περισσότερο ηλεκτρονικές εφαρμογές και πολύ λιγότερο διακυβέρνηση της τεχνολογίας. Ακριβώς το ίδιο επαναλαμβάνεται και τώρα: εξαγγέλλονται έξυπνες πόλεις, ψηφιοποίηση αρχείων του κράτους για ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, ψηφιοποίηση των ΚΕΠ, υποθαλάσσια καλώδια στα ελληνικά νησιά και ανάπτυξη δικτύου μικροδορυφόρων. Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού που τα περιλαμβάνει όλα αυτά είναι, μάλιστα, σύμφωνα με τους συντάκτες της, η ψηφιακή στρατηγική της χώρας.

Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους είναι, όμως, κάτι ποιοτικά και ποσοτικά διαφορετικό από το άθροισμα των προηγούμενων τεχνολογικών εφαρμογών. Πρέπει να υπακούει σε συγκεκριμένες αρχές, όπως είναι οι ίσες ευκαιρίες των πολιτών απέναντι στη νέα ψηφιακή πραγματικότητα ανεξαρτήτως χρώματος, φύλου, εισοδήματος και θρησκείας. Μα, για να γίνει αυτό, ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους προϋποθέτει αλλαγές στην οργάνωση και λειτουργία του κι όχι την διατήρηση των υφιστάμενου status quo.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ελληνικού κράτους δεν θα μπορέσει, ποτέ, να επιτευχθεί εάν δεν καταφέρουμε ζωτικά πλήγματα στον βασικό του εχθρό, τον πελατειασμό και την αναξιοκρατία. Ο πελατειασμός υπονομεύει και ακυρώνει τις ευεργετικές συνέπειες του ψηφιακού κράτους, αφού επιδιώκει την αναξιοκρατία, την ανισότητα των ευκαιριών, τον διχασμό και την κοινωνική ένταση.

Σήμερα ζούμε μια αμφίλογη πραγματικότητα: από την μια, οι εξαγγελίες και κάποιες, καθ' όλα χρήσιμες εφαρμογές που βελτιώνουν την ποιότητα των υπηρεσιών του δημοσίου κι από την άλλη η αναθεσικρατία, η ευνοιοκρατία και οι ημιτελείς, την ύπαρξη των οποίων επιτάσσει το πελατειακό κράτος.

Δεν αρκούν, λοιπόν, οι ψηφιακές εφαρμογές, για να συντελεστεί το ψηφιακό άλμα. Την προστιθέμενη αξία του θα αντιληφθούμε όταν αλλάξουμε, όταν μεταρρυθμίσουμε την δημόσια διοίκησή μας. Μεταρρύθμιση, δε, δεν συνιστούν κάποιες διακηρύξεις ή τεχνικά δελτία έργων. Μεταρρύθμιση συνιστά η αλλαγή του τρόπου λήψης απόφασης, η δημιουργία μιας πολυ-επίπεδης διακυβέρνησης, η ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, η διαφανής και παραγωγική σχέση του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα.

* Εμπειρογνώμονας δημόσιας διοίκησης και π. βουλευτής

Ανταπόκριση από την κόλαση!

Τι να πεις; Όλο και πιο απροσπάτετος νοιώθεις τα καλοκαίρια σ' αυτόν τον ευλογημένο τόπο. Στην Ελλάδα μας.

Πας να μπαλώσεις το ένα, αφήνεις αμπάλωτα τα άλλα. Δεν γίνεται όμως με μπαλώματα να ζούμε συνεχώς. Δείτε τα σπίτια μας απέξω. Μονοκατοικία ή πολυκατοικία. Δεν υπάρχει ούτε ένα χωρίς μια «παραφώνια», χωρίς κάτι που δεν έπρεπε να είναι έτσι.

Κοντά στην πολυκατοικία μας, έναν δρόμο παρακάτω που τον περπατώ συχνά, ένα ολόκληρο πεζοδρόμιο, ίσαμε 200 μέτρα μήκους, έχει καταληφθεί από θάμνους καλλιέργειας, που αρέσουν φαίνεται στον ιδιοκτήτη – είχε έμπνευση που έφερνε προς μονοαί. Ωραίοι είναι, δεν λέω – ας τους φύτευε όμως κι ας τους κλάδευε από μέσα από τον φράκτη. Το πεζοδρόμιο είναι αυτό που λέει η λέξη. Δρόμος για πεζούς. Τον ξέρω (όχι προσωπικά) τον ιδιοκτήτη. Το 'χουν να λένε ότι κάθε χρόνο πηγαίνει τρεις φορές στην Ιταλία για να τον ράψουν στο Gucci!

Εξίσου ακραία είναι η εικόνα και στις λεγόμενες λαϊκές γειτονιές. Και μόνο τα καλώδια που κρέμονται από παντού και οι χώροι που έχουν καταληφθεί αυθαίρετα, είναι μέρος της πικρής ιστορίας του νεοελληνικού γιουσουρούμι.

Βολεύμαστε με μικρές εικόνες ομορφιάς. Με μια παπαρούνα μέσα σε χαλάσματα. Τον Παρθενώνα να αντέχει σε τοπίο ταρατών με κεραίες τηλεοράσεων και ηλιακούς θερμοσίφωνες!

Σε όλη την επικράτεια μοναστήρια κτισμένα σε υπέροχες, απόμακρες τοποθεσίες. Προσφέρουν ησυχία και αγιότητα. Δεν λέω. Ξέρετε όμως πόσα έχουν καεί; Επειδή ο Θεός δεν είναι και πυροσβέστης; Τώρα, κινδυνεύει το Μοναστήρι του Αγίου Δαυίδ στην Εύβοια, μεγάλη η χάρη του. Ο ηγούμενος και οι μοναχοί του αρνούνται να το εγκαταλείψουν. Προσεύχομαι και παρακαλώ να γίνει θαύμα.

Μα δεν γίνεται έτσι! Εκ των υστέρων, πάντα, να γυρεύουμε κάτι από το οποίο να πιστούμε...

Η ζωή, θέλει ένα σύστημα που να τη σέβεται. Κανόνες που, ακόμα και σε άγρια απρόοπτα, αν δεν μπορούν να αποτρέψουν μια καταστροφή, τουλάχιστον να την περιορίσουν. Με την πανδημία, γνωριστήκαμε καλά με την έννοια της ατομικής ευθύνης. Αρχίσαμε επίσης να ξανασυζητούμε πιο σοβαρά και για το κράτος δικαίου. Το «κακό», μας έδωσε μίαν άλλη οπτική των πραγμάτων. Μπήκαμε, όσοι μπήκαμε, σε μίαν άλλη ροή. Σε μια προσέγγιση πιο ρεαλιστική από το απελπισμένο και πάντα εκπρόθεσμο «μα πού είναι επιτέλους το Κράτος;».

Δεν φτάνει, όμως. Το υπέδαφος είναι σαθρό. Οι καλές προθέσεις θέλουν πανοραμική και κάπου στερεά να πατήσεις. Ο καθένας να κάνει το μερεμέτι του, μέχρι να φύγουν όλα τα ξερόχορτα, όλες οι προκαταλήψεις, όλα τα πονηρά ή αναβλητικά μας σχέδια.

Δεν γίνεται κάθε χρόνο να συνειδητοποιούμε ότι τελικά είμαστε ακόμα εκεί που είμαστε πάντα!

Έχουμε Πυροσβεστική για να μας σβήνει τη φωτιά – όχι για να μαζεύει τα ξερόκλαδα ή τις γόπες που πετάμε από το παράθυρο του αυτοκινήτου. Και, όταν ακόμα έρθει το ακραίο φαινόμενο, σαν εκείνες τις φοβερές ριπές ανέμου το 2018 στο Μάτι, να είμαστε έτοιμοι, τουλάχιστον, να φύγουμε γρήγορα και με ασφάλεια. Να σωθούμε!

Ναι, εκεί απουσίαζε εντελώς το Κράτος. Δύο μέρες πριν, η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας ειδοποιήθηκε από την Μετεωρολογική Υπηρεσία ότι το απόγευμα εκείνης της ημέρας θα είχαμε θεαλλώδεις ανέμους 11-12 μποφόρ, με θερμοκρασίες 40 και βάλε. Οι αεροπορικές εταιρείες ακύρωσαν τις πτήσεις τους για ένα πεντάωρο. Ο Δήμος Αθηναίων έδωσε αμέσως εντολή και απομακρύνθηκαν εκατοντάδες παιδιά από κατασκήνωσή του στην κοντινή Νέα Μάκρη. Και έτσι σώθηκαν.

Το Κράτος το υπόλοιπο, κοιμόταν.

Χρήστος Μιχαηλίδης

Ο ρόλος της βιοχημείας

Παρακολουθήστε τις εξελίξεις

Πιστεύουμε συνήθως ότι αρκεί να αλλάξουμε δουλειά, να πάρουμε προαγωγή ή αύξηση, να κάνουμε ένα καλό γάμο ή να πάρουμε ένα ακριβό αυτοκίνητο, για να γίνουμε ευτυχισμένοι. Κι όμως, όταν τα αποκτήσουμε, η ευτυχία δεν διαρκεί. Δεν αλλάζει η βιοχημεία. Απλά αναστατώνεται για ένα μικρό χρονικό διάστημα αλλά σύντομα επιστρέφει στο καθορισμένο της σημείο.

Κανείς δεν έγινε ποτέ ευτυχισμένος επειδή κέρδισε ένα λαχείο ή πήρε προαγωγή ή επειδή βγήκε ραντεβού με μια όμορφη γυναίκα. Όλα αυτά αποτελούν τις αφορμές. Η αιτία που κάνει τους ανθρώπους ευτυχισμένους είναι οι ευχάριστες αισθήσεις στο σώμα τους, οι οποίες προέρχονται από διάφορες ορμόνες που κατακλύζουν το αίμα τους. Νιώθουν ευχάριστα εξαιτίας των καταιγιστικών ηλεκτρικών σημάτων που αναβοσβήνουν ανάμεσα στα διαφορετικά τμήματα του εγκεφάλου.

Με τα σύνορα βιολογίας και πληροφορικής να γίνονται όλο και πιο αβέβαια, ποιος μπορεί στα αλήθεια να αποκλείσει αύριο την δυνατότητα να δημιουργηθούν ή να εξαλειφθούν περίπλοκα αισθήματα κατά παραγγελία, όπως ο θυμός, η αγάπη, η χαρά, η θλίψη. Ήδη με εντολή από κάποιο υπολογιστή, εμφυτευμένα ηλεκτρόδια στον εγκέφαλο ενός ασθενή, μεταδίδουν ελαφρές ηλεκτρικές εκκενώσεις που παραλύουν την περιοχή του εγκεφάλου που είναι υπεύθυνη για την κατάθλιψη. Βρίσκεται ακόμα σε πειραματικό στάδιο, αλλά κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει πως θα επιτύχει.

Αυτό σημαίνει πως μπορούμε να χειραγωγήσουμε τις ανθρώπινες επιθυμίες με φάρμακα, γενετικό σχεδιασμό ή άμεσο ερεθισμό του εγκεφάλου. Αν κάποιος νευρώνες διεγείρονται από εμφυτευμένα ηλεκτρόδια που συνδέονται με ένα τηλεχειριστήριο, όταν μας οδηγεί στο να πάμε δεξιά και όχι αριστερά, θα νιώθουμε ελεύθεροι. Δικιά μας επιλογή ή θα αντιλαμβανόμαστε ότι είναι.

Δεν θα είναι εύκολο, αλλά οι ειδικοί έχουν σκύψει πάνω στον ανθρώπινο εγκέφαλο σαν τους μηχανικούς στο ανοιγμένο καπό του αυτοκινήτου. Παρότι κάθε τόσο διατείνονται ότι ανακάλυψαν τη ζώνη του ερωτικού αισθήματος, της εγκληματικότητας, της παχυσαρκίας, η ακριβής χαρτογράφηση του εγκεφάλου εξακολουθεί να είναι ανέφικτη. Ένα μαύρο κουτί που κρατάει καλά κρυμμένα τα μυστικά του, αν και ο αγώνας συνεχίζεται.

Οι επιστήμονες πρέπει να διαθέσουν χρόνο για να συναντήσουν το κοινό

Frunk Burnet: Καθηγητής Επικοινωνίας της Επιστήμης, Παν/μιο Δυτικής Αγγλίας

Ο Frank Burnet εκλέχθηκε πρώτος καθηγητής Επικοινωνίας της Επιστήμης σε πανεπιστήμιο της Βρετανίας στο ομώνυμο Τμήμα στο Πανεπιστήμιο της Δυτικής Αγγλίας. Παθιασμένος με την επινόηση νέων τρόπων εκλαΐκευσης της επιστήμης, συνεργάστηκε με την ομάδα που ανέπτυξε το διεθνή επιστημονικό διαγωνισμό FameLab και έχει επωμιστεί την εξάπλωσή του διεθνώς, πετυχαίνοντας, μέχρι στιγμής, τη διάδοσή του σε περισσότερες από δέκα χώρες.

Πόσο κατανοητές είναι οι επιστήμες από το ευρύ κοινό; Ποιος ο ρόλος των επιστημόνων στη σύνδεση επιστήμης & κοινωνίας;

Σύμφωνα με έρευνες σε όλον τον κόσμο, η μεγάλη πλειοψηφία του κοινού εντυπωσιάζεται και γοητεύεται από την επιστήμη, ενώ το κύριο μέσο για την επιστημονική πληροφόρηση είναι η τηλεόραση. Ο ρόλος της επιστημονικής κοινότητας είναι διττός: πρώτον, οφείλει να διασφαλίσει ότι το κοινό είναι ενήμερο σχετικά με τις πιθανές κοινωνικές επιπτώσεις της έρευνας. Δεύτερον, οι επιστήμονες πρέπει να διαθέσουν χρόνο για να συναντήσουν το κοινό που ενδιαφέρεται να μάθει περισσότερο για την έρευνά τους και τις εφαρμογές της.

Ποιες είναι οι σημαντικότερες προκλήσεις στην επικοινωνία της επιστήμης και πώς τις αντιμετωπίζετε;

Η κύρια πρόκληση είναι, καταρχάς, να «απομακρυνθείς» αρκετά από ένα συγκεκριμένο κομμάτι της επιστήμης, ώστε να μπορέσεις να το δεις με τα μάτια ενός μη-εμπειρογνώμονα. Η δεύτερη πρόκληση είναι να επικοινωνείς τα μηνύματα με απλό και απομνημονεύσιμο τρόπο. Η τρίτη πρόκληση είναι ο προσδιορισμός των ομάδων-στόχων του κοινού και ο σχεδιασμός πολιτικών που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους. Τέλος, είναι κάποιες φορές δύσκολο να αξιολογήσεις εάν το επιλεγμένο κοινό εξέλαβε πραγματικά τα προσδοκώμενα μηνύματα. Για να γίνει αυτό, απαιτείται μια λεπτομερής αξιολόγηση.

Πώς θα χαρακτηρίζατε την επικοινωνία της επιστήμης στην Ευρώπη, σε σύγκριση με τον υπόλοιπο κόσμο;

Πολλές, αν και όχι όλες, οι ευρωπαϊκές χώρες διαθέτουν την κουλτούρα της επικοινωνίας της επιστήμης, καθώς και τις υποδομές για να την προωθήσουν μέσω επιστημονικών κέντρων και φεστιβάλ. Το ίδιο συμβαίνει, για παράδειγμα, στις ΗΠΑ, την Κίνα, τη Βραζιλία, την Ινδία και την Αυστραλία. Η κύρια διαφορά μεταξύ των χωρών αυτών και της Ευρώπης είναι κατά πόσο το ενδιαφέρον στρέφεται στην εκπαίδευση και τη γοήτευση του κοινού, παρά στη δυνατότητα για συζήτηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων της έρευνας στην κοινωνία. Η Ευρώπη πρωτοπορεί στη δεύτερη κατεύθυνση, κυρίως επειδή πολίτες πολλών κρατών αντιδρούν στην εφαρμογή επιστημονικών καινοτομιών, όπως για παράδειγμα τα γενετικά τροποποιημένα προϊόντα.

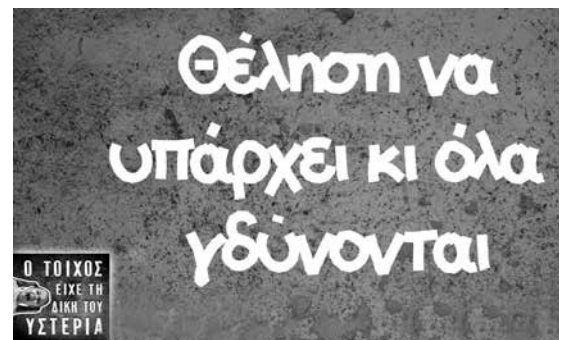
Πώς μπορεί να ξεπεραστεί ο σκεπτικισμός ή το χαμηλό ενδιαφέρον των πολιτών για τις επιστήμες;

Η κύρια αλλαγή που απαιτείται είναι να αρχίσουμε να ακούμε τη γνώμη του κοινού για την επιστήμη, αντί να μιλάμε απλώς στο κοινό για την επιστήμη. Ο σκεπτικισμός οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην εντύπωση πως οι επιστήμονες προτιμούν να εργάζονται απομονωμέ-

νοι από την κοινωνία, και, συνεπώς, χωρίς να είναι πάντα υπόλογοι για αυτά που κάνουν. Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό οι επιστήμονες να επικοινωνούν με το κοινό με τρόπο τέτοιο που να δημιουργείται εμπιστοσύνη και να προβάλλονται όχι μόνο τα αποτελέσματα της έρευνας, αλλά και τα κίνητρα και το ενδιαφέρον των επιστημόνων.

Μπορείτε να αναφέρετε κάποια επιτυχημένα παραδείγματα της προώθησης της επιστήμης στο κοινό;

Τα επιστημονικά κέντρα έχουν καταφέρει να φέρουν την επιστήμη κοντά στους πολίτες, ιδιαίτερα στα παιδιά, με νέους συναρπαστικούς τρόπους. Τα επιστημονικά φεστιβάλ είναι επίσης αρκετά επιτυχημένα στην πολύπλευρη προβολή της επιστήμης σε παιδιά αλλά και σε ενήλικες. Η πρωτοβουλία του FameLab, στην οποία συμμετέχει σημαντικά και η Ελλάδα, δίνει τους επιστήμονες τη δυνατότητα να προσεγγίσουν ένα διαφορετικό κοινό, γεγονός που, όπως προανέφερα, είναι πολύ σημαντικό για να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ επιστήμης και κοινωνίας.

Τι θα συμβουλευάτε τους επιστήμονες που θέλουν να προβάλλουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους στο ευρύ κοινό;

Να σκεφτούν προσεκτικά τα χαρακτηριστικά του κοινού που προσπαθούν να προσεγγίσουν και να προσπαθήσουν να δουν την έρευνά τους από τη δική του πλευρά. Να δίνουν στο κοινό τη δυνατότητα να κάνει ερωτήσεις και να εκφράζει τη γνώμη του. Τέλος, να θυμούνται πως το κοινό ενδιαφέρεται τόσο για τους ίδιους τους επιστήμονες, όσο και για τη δουλειά τους, οπότε να μιλάνε για τα κίνητρα και τον τρόπο που επέλεξαν να κάνουν αυτό που κάνουν.

Πώς μπορεί να βελτιωθεί η εικόνα της επιστήμης στα μέσα επικοινωνίας;

Οι επιστήμονες πρέπει να μάθουν πώς λειτουργούν τα μέσα επικοινωνίας και να αποκτήσουν τις δεξιότητες για να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες δημοσιοποίησης της δουλειάς τους. Πολλοί επιστήμονες δέχονται να δώσουν κάποια συνέντευξη στα ΜΜΕ, χωρίς να σκέφτονται τι θέλουν να πουν ή πώς θα το πουν για να γίνει κατανοητό από τον δημοσιογράφο. Λίγες χώρες έχουν μεγάλο αριθμό δημοσιογράφων που εξειδικεύονται στην επιστήμη και εξαιρέση είναι αυτές, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, που διαθέτουν μεταπτυχιακά προγράμματα κατάρτισης στο αντικείμενο αυτό. Αυτό θα μπορούσε να είναι ένα παράδειγμα και για άλλες χώρες.

Το ισχυρότερο όπλο που χρειάζεσαι: Να γίνεις Κοινωνικός!

ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΝΑ ΓΙΝΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ

Το να είσαι κοινωνικός σε κάθε φάση της ζωής σου, δεν είναι κάτι εύκολο. Αν σκεφτεί κανείς όμως τα οφέλη που μια τέτοια κατάσταση προσφέρει αλλά και την φυσική μας τάση στο να είμαστε κοινωνικοί, όπως περιέγραψε ο Αριστοτέλης θα περίμενε κανείς να είναι κάτι πολύ εύκολο και η λογική εξέλιξη του χαρακτήρα μας.

Τα πράγματα όμως δεν είναι πάντα έτσι.

Αν και φύση κοινωνικά όντα, η κοινωνία, το περιβάλλον και οι καταστάσεις, μπορούν να το αλλάξουν αυτό.

Ακόμα και αφού είχα τελειώσει το σχολείο και μπήκα στη τριτοβάθμια εκπαίδευση, σε σχέση με τον μέσο όρο των ανθρώπων – που υπήρχαν στο περιβάλλον μου – ήμουν κάπως πιο μοναχικός και λιγότερο ανοιχτός σε νέους φίλους, νέες παρέες, γνωριμίες και τα σχετικά.

Θυμάμαι χαρακτηριστικά, πως μέχρι τα 17 μου το να σηκώσω το τηλέφωνο και να καλέσω να ευχηθώ σε μια γιορτή σε κάποιον ήταν μια σχετικά επίπονη διαδικασία που προσπαθούσα να αναβάλλω. Στα παιδικά / εφηβικά πάρτυ, αγωνιούσα να βρω παρέες που ήξερα και για πολλά χρόνια καθόμουν στο ίδιο θρανίο με τον ίδιο άνθρωπο, χωρίς να γίνουμε ποτέ κολλητοί.

Το ποιος φταίει για αυτό δεν έχει σημασία. Σημασία έχει το παρακάτω.

Δύο Ισχυρές Δόσεις Απαιτητής Κοινωνικότητας Μέσα Σε Ένα Χρόνο. Το Λες Και Σοκ.

Με το που μπαίνω στη σχολή, ήμουν αρκετά τυχερός και εγωιστής να σκεφθώ άμεσα το βιοποριστικό χωρίς την βοήθεια των γονιών μου. Δεν είχα πολλά έξοδα – ένα μικρό αυτοκινητάκι και ότι έτρωγα έξω. Το χαρτζιλίκι τα κάλυπτε και λογαριασμοί, σπίτι, εφορία, δεν με απασχολούσαν τότε. Όμως ήθελα παραπάνω και δικά μου.

Στη πρώτη δουλειά που βρήκα έπρεπε να καλώ ανθρώπους στο τηλέφωνο για να τους πουλήσω κάτι. Το πρώτο τηλέφωνο που πήρα ήχησε η φωνή μου και τα χέρια μου έτρεμαν λες και παθαίνω κρίση. Δεν ήταν για μένα. Σε 2 μήνες βρήκα άλλη. Και σε αυτή το να είσαι ομιλητικός ήταν απαραίτητο.

Για να γίνεις κοινωνικός, ένα από τα πρώτα πράγματα που πρέπει να κάνεις είναι να βελτιώσεις την επικοινωνία σου. Δες παρακάτω πως γίνεται αυτό.

Παράλληλα, η σχολή, αν και από τις πρώτες μου επιλογές, ήταν τόσο ανοργάνωτη – όπως τα περισσότερα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας εκείνη τη περίοδο – κάτι που φαίνεται να συνεχίζει 12 χρόνια μετά, που αν δεν ήξερες ανθρώπους και καταστάσεις, αν δεν ήσουν χωμένος, αν δεν σε ήξερε κάποιος για να σε ενημερώσει και να σου δώσει ένα heads up, δεν είχες καμία ελπίδα.

ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΝΑ ΓΙΝΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ

Η μετάλλαξη δεν έγινε με την μία. Πήρε καιρό. Πήρε σεμινάρια σε εργασία, αλλά και εκτός, με δικά μου έξοδα. Χρειάστηκε πείσμα και θέληση για να πετύχω.

Τα οφέλη ήταν σημαντικά:

Ήμουν καλός στη δουλειά μου – όχι ο καλύτερος από όλους, αλλά καλός. Το να είμαι κοινωνικός όμως έκανε τις ικανότητές μου να φαίνονται σα να είναι σε βιτρίνα, σε σχέση με άλλων που έμεναν στη ντουλάπα.

Γνώρισα εκπληκτικούς ανθρώπους και βίωσα καταστάσεις που αν έμενα στα σχεδόν αντικοι-

ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΘΑΥΜΑ!...
ΞΑΦΝΙΚΑ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΘΑ ΝΟΜΙΣΟΥΝ ΟΤΙ
ΕΧΟΥΝ ΦΙΛΟΥΣ ΕΝΩ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΟΛΟΜΟΝΑΧΟΙ,
ΘΑ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΤΙ Η ΓΝΩΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕΤΡΑΕΙ
ΕΝΩ ΘΑ ΠΕΡΝΑΕΙ ΑΔΙΑΦΟΡΗ, ΘΑ ΕΙΝΑΙ
ΣΙΓΟΥΡΟΙ ΟΤΙ ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΑ
ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΕΝΩ ΔΕΝ ΘΑ ΕΧΟΥΝ
ΚΑΜΙΑ ΙΣΧΥ!... ΑΥΤΟ ΤΟ ΘΑΥΜΑ
ΘΑ ΤΟ ΟΝΟΜΑΣΟΥΝ:
«ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ»

ωνικά μου μονοπάτια, δεν θα είχα ποτέ την ευκαιρία να γνωρίσω και να βιώσω.

Οι παρέες και οι φίλοι είναι σημαντικοί για την εξέλιξη μας. Δες εδώ το επεισόδιο από το ελληνικό podcast Arla+Andrika για τη φίλια, αλλά και κατά πόσο το ζήτημα είναι ποιοτικό ή ποσοτικό.

Κατάφερα να συνδυάσω σε ένα μεγάλο βαθμό, σχολή – δουλειά και προσωπική ζωή, αποδοτικά για μεγάλο χρονικό διάστημα. Και αν σκεφτούμε πως ακόμα και τώρα κυνηγάω πιστοποιήσεις και όσο ζούμε μαθαίνουμε, αυτός ο συνδυασμός συνεχίζεται.

Και αυτό που σε ενδιαφέρει περισσότερο. Έβαλα σταθερά γυναίκες στη ζωή μου.

Ακόμα και πριν γνωρίσω το riskup και γίνω καλύτερος στο να διαχειρίζομαι τέτοιες καταστάσεις. Ίσως δεν είχα το πλήθος και την ποιότητα των γυναικών που έχω τώρα, αλλά η κοινωνικότητα με «έβγαλε στην αγορά» παρά σε «απόσυρση από μικρή ηλικία».

Για τους περισσότερους που νιώθουν τώρα όπως ένιωθα τότε εγώ – πριν αλλάξω – μοιάζει δύσκολο. Ακόμα και την πιο επιτυχημένη ατάκα να σου δώσω ή την πιο επιτυχημένη δομή προσέγγισης μιας γυναίκας, αν δεν δείξεις μια κοινωνικότητα στο τρόπο που την αποδίδεις, η γυναίκα θα το καταλάβει.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΠΙΔΑ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ

Πριν κλείσουμε, δες παρακάτω πως να δείχνεις περισσότερη αυτοπεποίθηση.

Η κατάσταση διορθώνεται. Αλλά θέλει μια απόφαση και από εσένα. Δεν χρειάζεται να κάνεις κάτι πολύπλοκο. Απλά πράγματα.

Μίλα με όσους περισσότερους ανθρώπους μπορείς. Από μια ερώτηση μέχρι μια ολοκληρωμένη συζήτηση.

Ξεκίνα τη κουβέντα σε αγνώστους.

Λέγε περισσότερα να σε προσκλήσεις για εξόδους και events. Μίλα με γυναίκες. Ακόμα και αν δεν σε ενδιαφέρει να τις προσεγγίσεις. Ρώτα την πωλήτρια πως πάνε οι δουλειές ή την κοπέλα στο περίπτερο αν κρυώνει στο κιόσκι.

Σε κάθε νέο άνθρωπο που μπαίνει έστω και προσωρινά στη παρέα σου σε μια έξοδο, ένα πάρτυ ή στο γραφείο, συστήσου, μάθε το όνομά του και κάτι για αυτόν. Ξεκινώντας με αυτά τα απλά βήματα, δεν φαντάζεσαι πόσο γρήγορα θα δεις αλλαγή.

Το μικρότερο κράτος του κόσμου είναι εμπνευσμένο από τον Αριστοτέλη

Ξεκίνησε ως αστείο, αλλά τελικά εξελίχθηκε σε ένα από τα μικρότερα κρατίδια του κόσμου. Έχει τη δική του κυβέρνηση, δικό του σύνταγμα και νόμισμα. Ο λόγος για το Ουζούπις (ή η Ουζούπις), το μικρότερο κρατίδιο του κόσμου. Καταλαμβάνει περίπου ένα τετραγωνικό χιλιόμετρο γης, αλλά δεν μετράει το μέγεθος για τους κατοίκους. Το Ουζούπις είναι αυτόνομο κρατίδιο, με δικό του Πρόεδρο και υπουργούς. Έχει περίπου 7.000 κατοίκους, από τους οποίους οι 1.000 είναι καλλιτέχνες. Μέχρι πρόσφατα, είχε και στρατό που αποτελούνταν από 10 άτομα, όμως αποσύρθηκαν γιατί δεν υπήρχε κίνδυνος εισβολής ή πολέμου στο Ουζούπις....

Πώς δημιουργήθηκε Το Ουζούπις, πριν γίνει κρατίδιο ήταν μία απλή γειτονιά του Βιλνιους, της πρωτεύουσας της Λιθουανίας.

Την 1η Απριλίου του 1997, οι κάτοικοι του θέλησαν να αποκολληθούν μόνοι τους από τη Λιθουανία και να σχηματίσουν ανεξάρτητο κράτος. Κανένα άλλο κράτος δεν αναγνωρίζει το Ουζούπις, αλλά οι λιγιστοί κάτοικοι δεν ενοχλούνται. Έτσι, κήρυξαν μόνοι τους τη Δημοκρατία του Ουζούπις. Γιορτάζουν κάθε 1η Απριλίου και θεωρούν ότι ο ποταμός Βιλνέλε, είναι έτσι τοποθετημένος για να τους χωρίζει από τους υπόλοιπους Λιθουανούς. Κάθε χρόνο τέτοια μέρα, όσοι θέλουν να επισκεφτούν το κρατίδιο Ουζούπις, πρέπει να υποστούν μία διαδικασία. Πρέπει να σφραγίσουν τα διαβατήριά τους στα σύνορα του μικροσκοπικού κρατιδίου και να πληρώσουν τις μπύρες τους ή ό,τι άλλο καταναλώσουν, με το δικό τους τοπικό, ανεπίσημο νόμισμα....

Ο υπουργός εξωτερικών και ένας από τους ιδρυτές του κρατιδίου, Tomas Čeraitis, εξηγεί ότι η δημοκρατία γεννήθηκε από τη φιλοσοφία του Αριστοτέλη, ότι κάθε μεγάλη πόλη πρέπει να έχει περιορισμένο αριθμό κατοίκων. «Θέλαμε να δημιουργήσουμε τη νέα μας χώρα με βάση την παλιά σκέψη, ότι μια καλή χώρα δεν μπορεί να έχει περισσότερους από 5.000 πολίτες, επειδή το ανθρώπινο μυαλό δεν μπορεί να θυμηθεί περισσότερα πρόσωπα. Όλοι γνωρίζουν όλους, γι' αυτό είναι δύσκολο να εξαπατηθούν ο ένας από τον άλλο», αναφέρει ο υπουργός....

Ο ίδιος μίλησε στο BBC και εξήγησε ότι σε συνεργασία με τους συναδέλφους του, θέλησαν να φτιάξουν ένα μέρος, όπου οι κάτοικοι θα απέχουν από τα άγχη της σύγχρονης ζωής στις πόλεις και να είναι συνδεδεμένοι με τα σημαντικά αγαθά. «Όταν διασχίσεις τη γέφυρα, μπορείς να είσαι ο εαυτός σου. Δεν παίζεις κοινωνικό ρόλο, δεν ανήκεις σε κανέναν, ανήκεις σε σένα. Μπορείς να σκεφτείς ποιος είσαι και μπορείς να ζήσετε χωρίς να είστε μέρος αυτής της τρελής φυλής στην οποία εμπλέκεται όλη η ανθρωπότητα». Παρά το γεγονός ότι το Ουζούπις δεν αναγνωρίζεται από κανένα άλλο κράτος ως έθνος ή έστω μικρό κρατίδιο, οι κάτοικοι συνεχίζουν κανονικά τη ζωή τους ανενόχλητοι. Έχουν μία ήρεμη καθημερινότητα....

«ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

▶ ΠΕΝΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΟΡΟΙ

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ;

Κοινωνική καινοτομία είναι η ανάπτυξη νέων, πιο αποτελεσματικών και βιώσιμων λύσεων πάνω σε ένα υπαρκτό κοινωνικό πρόβλημα. Η εκπαίδευση, η υγεία, η ισότητα, η δικαιοσύνη, η πρόσβαση, η επιχειρηματικότητα, οι εργασιακές συνθήκες, οι κοινότητες, η βιώσιμες πόλεις, οι γειτονιές και άλλοι τόσοι τομείς, πρέπει να μπορούν να προσαρμοστούν στο 2020, να αφομοιώσουν νέες τεχνολογίες, να καινοτομήσουν, να χρησιμοποιήσουν σύγχρονα εργαλεία και μεθόδους και να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητά τους.

Δες ένα παράδειγμα. Το αποτέλεσμα της κοινωνικής καινοτομίας μπορεί να είναι: Μια νέα υπηρεσία. Μια νέα διαδικασία. Ένα νέο προϊόν ή μια νέα τεχνολογία.

Μια ιδέα, ένα νέο κίνημα, μια στρατηγική, μια νομοθεσία. Οι κοινωνικές προκλήσεις και η αντιμετώπιση τους προϋποθέτει την ουσιαστικά συνεργασία κυβερνήσεων, Δημοσίων Φορέων, Πανεπιστημίων, εταιριών, ΜΚΟ, δωρητών κ.ά. Πώς θα αντιμετωπίσουμε προκλήσεις όπως η ανεργία, οι ελλείψεις στο σύστημα Υγείας, η μη ελαστικότητα των Δημόσιων Υπηρεσιών ή το δημογραφικό πρόβλημα χωρίς να συνδυάσουμε τις γνώσεις, την εμπειρία και τα εργαλεία διαφορετικών τομέων;

Η Κοινωνική Καινοτομία δεν υποκαθιστά τους θεσμούς, τους νόμους και την αυτοδιοίκηση. Αντιθέτως, σε πλήρη αρμονία με αυτούς συνθέτει καινούργιες λύσεις για μια βιώσιμη οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική πραγματικότητα. Δεν υπάρχει μία συγκεκριμένη διαδικασία στην προσέγγιση της κοινωνικής καινοτομίας. Η επιτυχής δημιουργία λύσεων προϋποθέτει την καλύτερη αξιοποίηση ιδεών, μεθοδολογιών, ερευνών, πόρων και διαμορφώνεται ανάλογα με την κάθε πρόκληση.

2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;

Κοινωνική επιχειρηματικότητα ονομάζεται οποιαδήποτε επιχείρηση έχει ως σκοπό την κοινωνική ευημερία. Η βιωσιμότητα μιας κοινωνικής επιχείρησης και οι δράσεις της κοινωνικής επιχείρησης πρέπει αδιαμφισβήτητα να θέτουν ως προτεραιότητα το κοινό καλό, έναντι του κερδοσκοπικού συμφέροντος.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ένα καλαμάκι φτιαγμένο από το φυσικό στέλεχος σιταριού, το οποίο κάνει ό,τι και ένα πλαστικό καλαμάκι, αλλά δεν επιβιώνει το περιβάλλον μιας και είναι βιοδιασπώμενο.

Το Bioscoop στοχεύει στην κάλυψη των βασικών καταναλωτικών αναγκών με ταυτόχρονη προσφορά προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Ένας οργανισμός που στοχεύει στην παροχή βοήθειας σε ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες, αναπτύσσοντας δράσεις που εστιάζουν κυρίως στις ξένες γλώσσες, τη μετάφραση, τη διερμηνεία και τη διαπολιτισμική μεσολάβηση.

3. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Ο όρος "κοινωνικός αντίκτυπος" αφορά όλες τις κοινωνικές μεταβολές που δημιουργούνται ή έχουν δημιουργηθεί από τις ενέργειες του οργανισμού/του έργου/του προγράμματος.

π.χ. Ένας οργανισμός έχει ως στόχο να προσφέρει εκπαίδευση στα παιδιά ενός απομακρυσμένου νησιού. Αν καταφέρει και συνεργαστεί με μια εταιρεία παροχής internet, ώστε να πραγματοποιούνται διαδικτυακά μαθήματα, ο κοινωνικός αντίκτυπος περιλαμβάνει την επίτευξη του αρχικού στόχου, αλλά και σε όλες τις άλλες αλλαγές που προκλήθηκαν, π.χ. πρόσβαση στο διαδίκτυο, περισσότερες εκπαιδευτικές ώρες για τα παιδιά που μπορεί να απελευθερωθούν παραγωγικές ώρες από τους γονείς κ.ο.κ.

4. ΤΙ ΕΙΝΑΙ CHANGEMAKER

Ο όρος Changemaker δημιουργήθηκε από τον παγκόσμιο οργανισμό της κοινωνικής καινοτομίας, Ashoka. Πλέον, χρησιμοποιείται ευρέως από πολλούς και αναφέρεται σε όλους τους ενεργούς πολίτες, επιχειρηματίες, ακτιβιστές που θέλουν να "φέρουν κοινωνική αλλαγή".

5. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ο Κοινωνικός σχεδιασμός είναι η εφαρμογή μεθοδολογικών σχεδιασμού, ώστε να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά και με βιώσιμο τρόπο οι κοινωνικές προκλήσεις.

Οι κοινωνικές προκλήσεις είναι περίπλοκα συστημικά προβλήματα, για την επίλυση των οποίων απαιτείται συνεργασία με ενεργούς θεσμικούς φορείς και οργανισμούς από την κοινωνία των πολιτών. Επομένως, ο κοινωνικός σχεδιασμός αναφέρεται σε μια δυναμική διαδικασία που εμπλέκει ενδιαφερόμενα μέλη και συγκεκριμένες μεθοδολογίες με σκοπό στην κοινωνική αλλαγή.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΣΚΟΥΛΑ 2 ΡΕΘΥΜΝΟ, ΤΗΛ: 2831035042, ΦΑΞ: 2831023392,
E-MAIL:k.kainotomia@gmail.com SITE: www.koinonikikainotomia.gr
FACEBOOK: Κοινωνική Καινοτομία <https://www.facebook.com/k.kainotomia/>

Η έκδοση της εφημερίδας «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» δίνει το χρονικό περιθώριο στους αναγνώστες της, να στείλουν τις κοινωνικές καινοτόμες προτάσεις τους, στην εφημερίδα στο φαξ 2831023392 ή στο e-mail: k.kainotomia@gmail.com

Οι προτάσεις αυτές θα παρουσιάζονται είτε ως άρθρο, είτε ως μέρος των διαλόγων, στα επόμενα φύλλα.

Για τον σκοπό αυτό σε κάθε έκδοση, θα αναγράφονται τα θέματα που θα συζητηθούν στην επόμενη έκδοση της 31/7/2017. Τα θέματα αυτά είναι:

1. ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
2. ΚΡΑΤΟΣ	ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ
3. ΑΓΟΡΑ	ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΑ ΕΞΑΕΤΙΑΣ
4. ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ	ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΑ ΕΞΑΕΤΙΑΣ
5. ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ	ΑΡΘΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ
6. ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ:	>> >>
7. ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ:	>> >>
8. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ:	>> >>

Η εφημερίδα «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» κυκλοφορεί σε συγκεκριμένα σημεία πώλησης στην ΚΡΗΤΗ. Τα σημεία αυτά αναγράφονται στην ιστοσελίδα. www.koinonikikainotomia.gr, στην οποία αναρτώνται αναλυτικά όλες οι εκδόσεις της εφημερίδας

Το αντίτιμο για την εφημερίδα είναι προαιρετικό. Στα σημεία πώλησης οι εφημερίδες διατίθενται σε ιδιαίτερο σταντ πάνω στο οποίο υπάρχει «κουμπάρς» στον οποίο ο αναγνώστης προαιρετικά εισφέρει την οικονομική βοήθειά του, για την συνέχιση της έκδοσης της εφημερίδας. Η οικονομική διαχείριση της εφημερίδας δημοσιεύεται σε κάθε έκδοση όπως παρακάτω.

- ΔΑΠΑΝΕΣ: ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ 6^{ου} ΕΤΟΥΣ 2200 € - ΔΙΑΝΟΜΗΣ: ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΑ - ΙΔΡΥΣΗΣ: 1.716€ - ΛΟΙΠΑ
- ΕΣΟΔΑ: ΙΔΡΥΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ 2.100 € - ΚΟΥΜΠΑΡΑ: 1850 €
- Εισφορές εκτός από τους κουμπάρδες δεν γίνονται δεκτές.

Την εφημερίδα διαχειρίζεται η Μη Κερδοσκοπική εταιρεία «Κοινωνική ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» με έδρα Σκουλά 2, Ρέθυμνο, τηλ 2831035042, φαξ 2831023392. Υπεύθυνος: κ. Δημήτρης Ηλιάκης, e-mail: demeliakis@gmail.com, τηλ: 6974322338, facebook: Κοινωνική Καινοτομία, <https://www.facebook.com/k.kainotomia/>

ΣΗΜΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΕΝΤΥΠΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

- ΚΤΕΛ Χανίων - Ρεθύμνου
- Χανιά, καφετέρια ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ οδός: Χατζ. Νταλιάνη 40. κ Σπύρος Ανδρουλάκης. τηλ 6973350988
- Χανιά Πολυχώρος ΜΕΓΑΛΟ οδός: Γρηγορίου Ε' 69. τηλ 2821072352
- ΚΤΕΛ, Καστέλι Κισσάμου
- Καστέλι Κισσάμου, περίπτερο έναντι 1^{ου} Γυμνασίου κ. Γεώρ. Τσουρουπάκης, τηλ. 6972289878
- Παλαιόχωρα καφετέρια ΚΟΚΟΝΑΤ κ. Αντώνης Σεργινιτώνης τηλ. 6971655429
- ΚΤΕΛ Παλαιόχωρας
- ΚΤΕΛ, Σταθμός Καντάνου
- Βρύσες Αποκορώνου καφετέρια LA LUNA κ. Γιάννης Κασσάκης τηλ 2825051500
- ΚΤΕΛ, Σταθμός Βρύσες Αποκορώνου

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

- Ρέθυμνο: Κέντρο Τύπου Μοάτσου. κ. Χαρίση Ελευθερία τηλ. 2831025935
- Ρέθυμνο: Βιβλίο Τύπος, Ηγούμενου Γαβριήλ 137
- ΚΤΕΛ Ρεθύμνου - Χανίων - Ηρακλείου
- Ανώγεια super market ΑΡΙΑΔΗ κ. Τάσος Σταυρακάκης
- Ανώγεια super market ΑΡΙΑΔΗ, κ. Μπάμπης Δραμουντάνης
- Ανώγεια Οικία Μουσείο Νίκου Ξυλούρη
- Σίσσαρχα, Καφενείο κ. Κλάδου
- Πέραμα, καφετέρια REVANS, τηλ 2834023319
- Σπήλι, super market, Σταύρος Μπριλάκης
- Πλακιάς, super market, Κώστας Τριπολιτάκης, τηλ. 6972186997
- Πλακιάς, super market, ΣΥΝΚΑ
- Κάνεβος, super market Μαρία Ηλιάκη - Κουρμούλη

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

- Ηράκλειο Δισκοπολείο Αεράκης τηλ. 6980976609 (Πλατεία Κοραή)
- Ηράκλειο Κέντρο Τύπου κ. Βαγγελιώ Κουτάντου τηλ. 2810231090
- ΚΤΕΛ Ηρακλείου - Ρεθύμνου - Λασιθίου
- Καφετέρια ΚΤΕΛ Μοίρες Ηρακλείου
- Βιάννος καφέ ΑΔΑΜΑΚΗΣ κ. Ειρήνη κ υιός Πετράκης τηλ 2895022249

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

- Ιεράπετρα - Σταθμός ΚΤΕΛ
- Άγιος Νικόλαος καφετέρια Αστέρα λιμάνι Αγ. Νικολάου κ. Μιχ. Σγουρός τηλ. 6944714853
- Άγιος Νικόλαος - Σταθμός ΚΤΕΛ Αγίου Νικολάου
- Σητεία - Σταθμός ΚΤΕΛ Λασιθίου